Poveşti nemuritoare
9

Coperta de
CRINA IONESCU

Povești nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ — BUCUREŞTI, 1995

Iorgovan, prunc sărac, ajunge împărat

A FOST ODATĂ un om sărac cum puţini au fost pe lume, că nici apă n-avea după ce bea. Omul acela, pe lângă sărăcia lui, mai avea şi trei feciori, dintre care cel mai mic era orb d-un ochi şi şchiop d-un picior, aşa că nu-i putea fi de mare ajutor.

Feciorii cei mai mărişori, după ce s-au vorovit[1], i-au spus tatălui lor aşa:

— Tată, noi plecăm în lume să ne găsim de lucru, că d-acuma suntem mari şi ne putem câştiga pâinea de toate zilele.

— Bine, dragii mei, numai să fiţi cuminţi, ascultători, şi să nu vă duşmăniţi între voi, ca să n-ajungeţi de râsul lumii.

Şi-au plecat.

Fratele lor mai mic a rămas cu tatăl lor.

Ceilalţi, doi au ajuns la Curtea împărătească, în slujbă bună; unul purcar şi celălalt căprar la turmele împăratului.

După câţiva ani şi fratele lor cel mai mic s-a făcut mare, şi într-o bună zi se trezi tatăl său cu el că-i spune:

— Tată, mă duc şi eu, ca fraţii mei, să-mi găsesc ceva slujbă cât de mică, căci am văzut pe alţii şi mai slabi decât mine, şi au slujbe după puterea lor, zise băiatul către tatăl său.

— Bine, dragul meu, numai să fii cuminte şi ascultător, răspunse tatăl său.

Şi-a plecat şi al treilea fecior. S-a dus, s-a tot dus, până într-o zi a ajuns într-o pădure mare, şi mergând prin ea pe o cărare, numai ce aude nişte pui de

1 A vorovi — a vorbi.

vulturoaică ţipând ca din gură de şarpe. Feciorului i-a fost milă de pui şi s-a suit în vârful gorunului, să vadă pentru ce se vaită aşa de dureros. Când s-a văzut aproape de cuibul puilor, mai mare i-a fost groaza când a văzut un şarpe lung, învârtit în jurul gorunului, apropiindu-se de cuib. S-a suit încet spre şarpe şi când a fost aproape de el, a scos un cuţit lung de la brâu şi a tăiat şarpele în două. Acesta căzu jos pe pământ şi-şi mişca mereu coada retezată, iar bieţii puişori scăpară de la moarte. În clipa aceea ajunse şi vulturoaica, auzind din depărtare ţipătul după ajutor al puilor ei. Când îl văzu pe feciorul care i-a scăpat puii din gura şarpelui, nu ştia cum să-i mulţumească. Acesta se scoborî jos, vulturoaica zbură şi ea şi se apropie cu mult drag de el şi-i zise:

— Vai, dragul meu, tu ai fost acela care mi-ai apărat puii mei şi mi i-ai scăpat de la moarte. Pentru această mare bunătate a inimii tale şi eu am să-ţi fac un mare bine. Mergi la tatăl tău să-ţi dea un ol curat din care beţi apă şi adă-l aici la tulpina gorunului, iar tu să ai grijă de cuibul şi de puii mei, căci eu mă duc la Apa Iordanului, să-ţi aduc apă sfinţită din Iordan. Tu însă să nu te depărtezi de puii mei până nu m-oi întoarce eu cu apa sfântă. Apa aceea te va vindeca şi-ţi va da vedere în ochi şi putere în picior şi vei fi fecior întreg şi sănătos. Şi apa aceea împlineşte şi dorinţele omului.

— Bine, vulturoaică dragă, eu până te întorci tu iarăşi aici, nu mă dezlipesc de gorun, şi-ţi păzesc puii, răspunse fecioraşul.

Vulturoaica luă olul în ciocul ei puternic şi zbură spre răsăritul soarelui şi peste puţin timp nu se mai vedea. Bietul fecior aştepta cu nespusă bucurie sosirea vulturoaicii. Nu simţea foame, nu simţea sete, şi nici somnul nu se lipea de ochii lui.

Deodată începură să se clatine vârfurile gorunilor şi plopilor înalţi, iar puii vulturoaicei băteau

voioşi din aripile lor fără pene, când văzură din depărtare pe buna lor mamă că se îndreaptă spre cuibul lor.

Vulturoaica coborî jos la fecior, îi dete olul cu apa sfântă şi-i spuse să se spele pe ochiul bolnav, apoi piciorul. Acesta luă olul şi turnându-şi apă în palmă îşi spălă ochiul bolnav şi îndată îi reveni vederea. Acum băiatul, fericit, îşi spălă şi piciorul şi-ndată fu vindecat. Bietul de el, era atât de fericit şi de voios, încât n-ar fi schimbat cu nimeni pe lume marea lui bucurie.

Îi mulţumi vulturoaicii şi luând olul cu apa sfinţită, plecă la tatăl său, ca să se bucure şi el de bucuria lui, văzându-l întreg şi sănătos. După aceasta Iorgovan — că aşa îl chema pe feciorul nostru — plecă iarăşi la drum să-şi găsească de lucru, ştiind bine că de astă dată are să izbutească.

Merse cât merse, când deodată se văzu în faţa unui palat frumos, care îţi lua vederile. Întâlnind pe cale un moş bătrân, îl întrebă:

— Al cui e palatul ăsta atât de frumos?

— Hei, dragul meu, ăsta-i palatu-mpăratului, îi răspunse moşul, şi-şi văzu de drum.

Acum Iorgovan stătea pe gânduri, nu ştia ce să facă. Îşi aduse aminte de apa adusă de vulturoaică din Iordan. Înghiţi o înghiţitură de apă şi se gândi ca să-i ajute să poată ajunge în slujba împărătească. Bătu în poartă şi deodată se deschise şi un ostaş îl întrebă:

— Pe cine cauţi? Şi ce doreşti?

— Caut pe înălţatul împărat, ca să-i vorbesc.

Ostaşul, merse şi spuse împăratului că un voinic vrea să vorbească cu înălţatul împărat.

Împăratul porunci ostaşului să-l aducă în faţă să-l vadă. Ostaşul merse şi aduse pe Iorgovan înainte împăratului.

Când acesta se apropia de împărat, dădu ochii cu fraţii lui, că erau şi ei în slujba împăratului, dar ei îi

întoarseră spatele, şi se făcură că nu-l cunosc. Ajuns în faţa împăratului, acesta îl întrebă:

— Cine eşti şi ce doreşti?

— Înălţate împărate, sunt prunc de om sărac şi aş vrea să-mi găsesc vreo slujbă, ca să am şi eu cu ce să trăiesc.

— Bine, voinice, răspunse împăratul, am să te pun grădinar la grădina împărătească.

Fraţii lui erau tare năcăjiţi când au văzut pe Iorgovan, fratele lor, că a intrat şi el în slujba împăratului, şi nu ştiau cum să se scape de el şi să-l prăpădească. Au început să-l pârască în toate părţile că nu-i place lucrul, că umblă cu vrăji şi cu descântece. Împăratul, auzind mereu ce se vorbeşte despre Iorgovan, s-a hotărât să-l prăpădească, fiind primejdios. Un sfetnic bătrân al împăratului, auzindu-l vorbind că vrea să-l prăpădească pe grădinar, înţelegând despre ce e vorba, îl sfătui pe împărat să-l pună întâi la încercare, şi numai după ce va vedea că umblă cu minciuni, numai atunci să-l prăpădească.

Văzând împăratul că sfetnicul său are dreptate, a doua zi chemă pe Iorgovan la sine şi îi porunci:

— Iorgovane, am auzit vorbindu-se despre tine multe vorbe urâte, şi vreau să aflu adevărul. Până mâine seară, să-mi faci din poarta palatului meu şi până la biserică o punte de aur, de care n-are nici un împărat pe lume! Să-mi aduni toate bucatele: grâul, secara, ovăzul şi orzul din toată ţara mea şi să mi-l aduni în magaziile palatului meu. Să-mi aduni toţi lupii din ţară şi să mi-i închizi în grajdurile mele goale. Dacă până mâine seară toate acestea n-or fi gata, unde-ţi stau picioarele îţi va sta, şi capul. M-ai înţeles?

— Da, am înţeles, înălţate împărate, şi cu ajutorul Apei Iordanului le voi împlini, răspunse voinicul.

A doua zi seara, de la poarta împăratului până la biserică, s-a întins un pod de aur, care strălucea ca soarele. Toate magaziile împărăteşti erau pline cu

bucate. Cât n-a încăput în ele au fost aşezate în grămezi mari şi acoperite cu paie, ca să nu le strice ploile. Toţi lupii din toate pădurile au fost băgaţi în grajdurile care erau goale.

Ieşind împăratul, după cină, ca să vadă dacă Iorgovan a putut să-i împlinească măcar una din cele trei porunci grele, când a dat cu ochii de podul de aur, a rămas ca înlemnit şi nu mai ştia de bucurie, că nici un alt împărat din lume nu are aşa pod minunat. De la pod s-a îndreptat spre magazii şi mai mare i-a fost bucuria, când şi-a văzut toate bucatele adunate la un loc, dar mai ales când a văzut că nu i-au încăput în magazii toate. A chemat îndată pe bătrânul său sfetnic şi i-a mulţumit că i-a dat sfatul să nu-l prăpădească pe Iorgovan până nu-l pune la încercare.

Venind sfetnicul, îi zise:

— Iată minunile aceluia pe care era să-l prăpădesc şi să-mi încarc sufletul de grele păcate. Acum, ce pedeapsă să dau acelora care l-au pârât pe nedrept?

— Să-şi primească ei osânda la care voiau să-l ducă pe Iorgovan! răspunse sfetnicul împăratului.

Şi lupii îi sfâşiară în bucăţi pe fraţii mincinoşi, luându-şi pedeapsa.

Împăratul chemă la sine pe Iorgovan, îi spuse că de azi înainte el e ginerele său, că-i dă fata de soţie şi jumătate din împărăţie. Să meargă să-şi aducă şi pe tatăl său, să trăiască cu ei împreună.

Şi s-a făcut o nuntă mare şi bogată şi dacă Iorgovan cu împărăteasa lui n-or fi murit, şi azi trăiesc.

Cenuşotca-Potca

A FOST ODATĂ un împărat care avea o ţară mare şi foarte bogată şi împăraţii din ţările vecine, care aveau ţări mici şi sărace, îl vedeau cu ochi răi şi le era lăcomie să pună mâna pe ţara lui.

Odată, trei împăraţi vecini cu acea ţară s-au înţeles întreolaltă ca să se ridice cu război în contra lui şi s-o împartă între ei trei. Aceştia s-au pregătit de război şi într-o zi au plecat cu armatele lor, înconjurându-i ţara, şi s-a început un război mare, şi după cum e o vorbă din bătrâni că mai multe ciori doboară un vultur, tot aşa s-a întâmplat şi cu acel împărat. Fiind învins în luptă, i-au luat ţara toată şi au împărţit-o între ei. Acum acest împărat era foarte necăjit şi amărât că a rămas sărac, căci avea un fecior şi o fetiţă mică.

O vorbă bătrânească spune că năcazul când vine pe capul omului nu vine singur, ci vine cu altul, aşa şi de astă dată: împăratului îi moare soţia. Năcazul era cu atât mai mare, că avea şi un fecior şi o fetiţă, care au rămas fără mamă, şi îi era tare greu. Nemaifiind împărat, nu avea nici un venit şi a început a se lupta şi el cu sărăcia.

Feciorul s-a hotărât să plece în lume, ca să-şi găsească norocul. S-a rugat de tatăl său să-i dea voie să meargă în lume, doar-doar va da de vreun bine.

Tatăl său îl întrebă:

— Nu te temi să iai lumea în cap?

— Nu mă tem, tată, şi cred că am să-mi împlinesc cu bine gândul.

— Bine, dragul meu, iată eu îţi dau unul din cei mai buni cai ai mei şi paloşul meu. Îţi dau şi câţiva

galbeni, ca să ai de cheltuială pentru drum atât de lung, căci nu poţi şti peste ce greutăţi ai să treci.

Voinicul nostru şi-a pregătit de toate şi, luându-şi rămas bun de la tatăl său şi de la soruţa lui, a încălecat calul şi pe-aci ţi-e drumul!

S-a dus, s-a tot dus, multă lume-mpărăţie ca Dumnezeu să ne ţie, până când înspre seară a ajuns la o moară părăsită, care din lipsă de apă, fiind valea secată, n-avea cine să învârtă roata, şi crezu că e bine să rămână aci peste noapte, având un adăpost bun, atât pentru căluţul sau, cât şi pentru el.

Noaptea, cam pe la miezul nopţii, s-a trezit din somn, auzind că cineva a intrat în moară, şi vorbea în şoapte. S-a ridicat încet din pat, a pus mâna pe paloş şi a stat la pândă, ca să vadă ce se întâmplă. Văzând că pe vatra morii se aprinsese un foc, care ardea cu flăcări, s-a lipit de uşă, care avea o gaură destul de mare, şi a putut vedea foarte bine că erau nişte hoţi, trei la număr, îmbrăcaţi în haine călugăreşti şi cu bărbile mari. Şi hoţii se aşezară pe vatră, iar unul din ei luă un sac destul de greu şi-l goli pe vatră. Voinicul a văzut că erau numai galbeni, mari şi mici. Hoţii s-au apucat să-i numere, ca să-i poată împărţi.

Voinicul nostru se gândi să iasă la ei cu paloşul în mână şi să-i sperie, să fugă şi să-şi lase prada. Zis şi făcut. Era îmbrăcat cu hainele lui frumoase. Strânse în mână mânerul paloşului şi deschise repede uşa strigând din răsputeri:

— Săriţi pe ei, voinicii mei, că sunt aci toţi trei!

Hoţii, care cunoşteau moara şi ştiau că aici nu stă nimeni, şi văzând paloşul, au crezut că-s urmăriţi de jandarmi, şi au rupt-o la fugă îngroziţi de moarte. Voinicul a ieşit în urma lor, dar ei aşa fugeau de repede, că nu i-a mai văzut. S-a dus la grajd, ca să-şi vadă căluţul, apoi s-a-ntors în moară, liniştit. A adunat de pe vatră galbenii şi i-a băgat napoi în sac. A luat sacul şi l-a pus pe aşternutul său sub cap, a stins focul

din vatră şi după ce a zăvorât bine uşile morii, s-a culcat din nou.

A doua zi dimineaţa s-a sculat, a mâncat, şi-a adăpat calul, apoi a încălecat, după ce şi-a aşezat sacul, şi a plecat la drum. Voia să se întoarcă la tatăl său să-i lase sacul cu bani, dar se gândi că nu e bine să te-ntorci din drum când ai plecat undeva cu un plan, că atunci n-ai să izbuteşti. Şi şi-a văzut de drum. Când a ajuns la marginea unei păduri mari, nu ştia în care parte s-o ia. Dând cu ochii de-o cărare bătătorită, s-a dus tot înainte. Ajungând într-o poiană, unde dădu şi peste un izvor limpede, s-a oprit aici, a luat sacii din spatele calului şi-i dete drumul să pască, iar el s-a apropiat de izvor, s-a aşezat pe iarbă şi desfăcând sacul cu merindea, a început să mănânce. N-a mestecat bine prima bucătură, când auzi venind din pădure un strigăt:

— Ajutor! Ajutor !

Se ridică repede şi, punând mâna pe paloş, se îndreptă spre locul de unde se auzea strigătul. Deodată văzu în faţa sa o fată frumoasă, care a rătăcit prin pădure, pe care un zmeu voia s-o fure. La văzul paloşului, care strălucea în mâna voinicului nostru, crezând că e vreun Sfarmă Piatră, zmeul a luat-o la sănătoasa.

Fata îi mulţumi voinicului pentru că a scăpat-o din mâna zmeului, şi-l rugă să meargă cu ea până la casa Sfintei Vineri, ca să-i mulţumească pentru această binefacere. Veniră la izvor, unde-şi lăsase calul şi merindea, îşi aşeză lucrurile pe cal, încălecă şi el şi luând şi pe fată pe cal porniră spre casa Sfintei Vineri.

Ajungând la Sfânta Vineri, opri calul şi descălecă. Slobozi calul să mănânce, iar el se aşeză la umbra unui trandafir mare, încărcat cu flori.

Nu trecu ca de când vă povestesc şi, iată, văzu o bătrână, fata se apropie de ea, îi sărută mâna şi poala

hainei şi veniră încet spre casă. Voinicul nostru, când văzu chipul Sfintei Vineri, şi-a adus aminte că numai cu câteva zile mai în urmă a visat pe Maica Sfântă că îl chema la ea şi era tocmai aşa cum o vedea acum pe această bătrână.

Sfânta Vineri se apropia de casă. Voinicul s-a ridicat de jos, s-a îndreptat spre ea şi când i-a ajuns în faţă, i-a sărutat mâna şi poala hainei, aşa cum a văzut că a făcut şi fata.

Fata zise Sfintei Vineri:

— Voinicul acesta m-a scăpat din mâinile unui zmeu, care voia să mă fure şi să mă ducă în palatul lui. Când umblam prin pădure cu surorile mele, m-am pierdut de ele şi m-am rătăcit. Când am dat ochii cu zmeul, am strigat: ”Ajutor! Ajutor!”. Voinicul acesta a alergat într-un suflet, cu paloşul în mână, să vină în ajutorul meu. Zmeul, când a dat cu ochii de el, a fugit îngrozit, şi aşa am scăpat.

— Îţi mulţumesc, dragul meu, că mi-ai scăpat fata din ghearele zmeului. Acum să-mi spui, dragul meu, unde ai plecat, şi ce voieşti să faci? Maică-ta bună s-a rugat mereu de mine, să-ţi stau în ajutor atât ţie cât şi soruţei tale, precum şi bunului vostru tată.

Voinicul nostru nu mai ştia de bucurie că a dat faţă cu Sfânta Vineri, şi îi răspunse :

— Sfântă maică Vineri, bunul nostru tată şi noi am rămas fără scumpa noastră mamă. Duşmanii bunului nostru tată au venit cu război în contra lui şi ne-au luat ţara. Am rămas săraci şi mama noastră dulce a murit de năcaz. Eu m-am hotărât să plec în larga lume, ca să-mi caut norocul, să-mi ajut pe tatăl meu şi pe soruţa mea dragă, rămasă mititică fără mamă.

— Dragul meu, pentru binele pe care mi l-ai făcut, iată aci îţi dau trei lucruri, de care veţi avea mare ajutor, şi tu, şi taică-tău, şi soruţa ta: un bujor roşu pentru tatăl tău, care floare are darul să facă să

fugă toţi duşmanii lui, când vor da cu ochii de el, văzându-l în vârful steagului. Pentru buna ta soruţă, o nucă de argint, în care se află o haină frumoasă de argint, pe când va fi fată mare. Când va vrea să îmbrace haina, să zică aşa: „Dă-mi haina, nucuţă dragă!” Iar când va vrea s-o aşeze în nucă, să zică: „Păstrează-mi haina, nucuţă dragă!” Floarea asta de busuioc ţi-o dau ţie. Această floare sfinţită s-o porţi în punguliţa asta de mătase, ţesută de zânele mele dragi. Când vei ajunge la vârsta de însurătoare, să vii la mine, să-ţi dau o zână frumoasă, să te fac fericit. Iar acum să te duci la sora mea, Sfânta Sâmbătă, s-o slujeşti trei ani, cu cinste şi cu omenie, şi ea îţi va da alte daruri, cu mult mai de preţ decât ale mele, căci ea e mai bogată decât mine.

Când vorbea Sfânta Vineri, iată că veneau şi celelalte zâne, toate foarte triste.

— Unde aţi fost de aţi întârziat atâta? le întrebă Sfânta Vineri.

— Maică Sfântă! Am pierdut prin pădure pe sora noastră şi am căutat-o şi n-am putut-o afla, nu voiam să venim fără de ea, căci ştiam că v-am fi făcut rău, dar vedem că ea e aici.

— Da! S-a pierdut de voi şi un zmeu voia s-o fure şi s-o ducă în ţara lui, dar voinicul acesta a scăpat-o din ghearele lui. Mulţumiţi-i şi voi, că v-a scăpat şi pe voi de pedeapsă şi pe sora voastră de zmeu.

Zânele îndată îi săriră în grumaz, îl sărutară ca pe un frate şi îi ziseră:

— Vai, dragul nostru, de azi înainte tu eşti fratele nostru dulce, şi la nunta ta vom fi şi noi acolo, şi-ţi vom face o mare bucurie.

Voinicul sărută mâna şi poala hainei Sfintei Vineri şi, luându-şi rămas bun de la ea şi de la zâne, întrebă pe Sfânta Vineri cum va putea să afle casa Sfintei Sâmbete.

— Iată, dragul meu, îţi dau o pisicuţă pe care o cheamă Picuţa şi ea îţi va arăta calea, mergând tot înaintea ta, până când ajungeţi la sora mea, de unde ea se va întoarce singură acasă.

Voinicul nostru încălecă calul şi plecă spre Sfânta Sâmbătă. Picuţa alerga înaintea lui, voioasă, parcă avea aripi.

Merse voinicul nostru cale lungă, să-i ajungă, cum se zice din poveste, că-nainte mult mai este. Pe la amiaz, au ajuns într-o vale frumoasă şi răcoroasă, şi se opriră aci să se odihnească şi să mănânce. Slobozi calul să pască, iar el cu Picuţa se aşezară pe iarba, scoase merindea şi începu să mănânce şi împărţea bunătăţile cu Picuţa, care îi arăta calea.

După ce se săturară bine, voinicul încălecă căluţul său drag, o luară iarăşi la drum, zi de vară până-n seară, şi după o cale destul de lungă, în drum întâlni un iepuraş, care de frică intrase într-o tufă foarte deasă de spini, şi aşa a scăpat de dinţii vulpii, dar nu mai putea ieşi. Vulpea, care văzu apropiindu-se voinicul nostru de iepure, o luă la sănătoasa, ca să-şi scape blana.

Iepuraşul, văzându-se scăpat, se rugă de voinicul nostru să-l elibereze din tufă. Voinicul nostru scoase paloşul şi tăind toţi spinii, care-l salvaseră de la moarte, eliberă pe bietul animal.

Iepuraşul se duse la voinicul nostru şi-i mulţumi şi-i dete un fir de păr, şi-i spuse :

— De câte ori vei avea nevoie de vreun mic ajutor, eu şi întreg neamul meu îţi stăm în ajutor. Când vei scutura firişorul ăsta de păr, noi îndată vom fi lângă tine. Cred că n-ai să pierzi nimic, dacă mă ai şi pe mine prieten. Îţi mulţumesc că m-ai scăpat de la moarte, şi-ţi rămân dator cu răsplată pentru această binefacere.

Voinicul nostru plecă din nou la drum şi pe când soarele se pregătea de culcare, se văzu în faţa unui

palat atât de frumos şi-de strălucitor, încât abia te puteai uita la el. Se opriră, şi micuţa Picuţă îi spuse voinicului să bată cu paloşul în poartă. Dete de două ori cu paloşul şi îndată veniră două zâne şi o deschiseră şi-l întrebară cine e şi ce doreşte. Le spuse că e trimis de Sfânta Vineri să slujească trei ani pe sora ei, Sfânta Sâmbătă. Una din ele se duse să spună măicuţii lor că a venit un voinic trimis de Sfânta Vineri.

Sfânta Sâmbătă veni la poartă şi-l întrebă:

— Cine eşti, voinice? Ce vânturi te-au adus pe aici, pe unde picior de om pământean nu pătrunde?

— Sunt fecior de împărat fără împărăţie, căci trei împăraţi vecini s-au însoţit şi au venit cu război greu în contra tatălui meu, l-au învins şi i-au luat ţara. Mama a murit de năcaz şi am rămas săraci. Am rămas eu cu o mică soruţă fără mamă. Într-o zi m-am hotărât să-mi iau lumea în cap şi să merg în lumea largă să-mi caut norocul şi aşa am ajuns aici. Sfânta maică Vinerea m-a trimis aici să vă slujesc trei ani cu cinste şi omenie.

— Bine, voinice dragă, dar să ştii că aici în pădurea asta, care să vede colo spre soare-răsare, sunt nişte fiare turbate şi mă tem că tu nu vei putea să-mi aperi turma mea de oi, ca să nu-mi răpească nici una din ele, mai ales din cele nouă, care au lână de aur. Crezi că vei putea face această slujbă grea? Dacă în trei ani vei pierde numai o singură oaie, nu vei primi nici o simbrie şi ai slujit de pomană.

— Cu ajutorul lui Dumnezeu, eu cred, maică Sfântă, că din turma de oi nu va lipsi nici una.

— Bine, dragul meu, vino cu mine să-ţi arăt oile şi aşază calul în grajd, sacii ţi-i du în odaia ta.

Maica Sfântă îi arătă oile şi-i arătă şi locul pe unde are să le ducă la păscut, apoi îi numără oile şi i le dete în primire. După aceasta, voinicul luă turma şi o scoase la păşune. Lăsă oile să pască, iar el scoase

din sân punguţa de mătasă şi luând busuiocul în mână, zise:

— Floare sfântă de busuioc, ajută-mi trei ani de zile să pot păzi vitele astea, să nu le fure fiarele sălbatice!

Cât ai bate-n palme, în faţa voinicului se arătară trei căţeluşi: *Repede-ca-gândul, Uşor-ca-vântul* şi *Greu-ca-pământul,* şi-l întrebară pe voinic:

— Drag stăpânul nostru! Am venit să te slujim trei ani. Ce avem să facem?

— Să-mi păziţi oiţele acestea, ca nu cumva vreo fiară blestemată să fure vreuna din ele, le spuse voinicul.

— Bunul nostru stăpân, răspunseră căţeluşii, trei ani de zile nu-ţi va lipsi nici o oiţă, orişicâte fiare ar veni să fure vreo oaie.

Voinicul nostru îşi scoase de la brâu fluierul lui drag şi începu să le doinească, de răsuna valea. Oiţele îl priveau cu drag şi toată ziua se învârteau în jurul lui, fermecate de fluierul acela plin de vrajă.

Aproape de amiază, ieşiră din pădure mai multe fiare sălbatice şi veneau turbate de foame să răpească vreo oaie. Cei trei căţeluşi, cum deteră cu ochii de ele, se îndreptară ca fulgerul spre ele şi-ntr-o clipită le-au sfâşiat în bucăţi, iar Greu-ca-pământul a călcat locul unde le-au rămas oasele şi măruntaiele, încât nu se mai cunoştea nici urmă de ele.

Când a început să se învăluiască ziua cu noaptea, voinicul nostru şi-a luat turma şi a plecat spre palatul Sfintei Sâmbete. Şi-a aşezat oiţele şi s-a dus să cineze. Stăpâna l-a întrebat dacă au venit fiarele sălbatice să-ncerce să-i fure vreo oaie. I-a povestit cum au venit şi cum au fost nimicite. Sfânta Sâmbătă era foarte bucuroasă.

A doua zi iarăşi şi-a dus oiţele la păscut, şi tot aşa au venit alte jivine şi mai fioroase. „Căţeluşii” şi pe acestea le-au făcut una cu pământul. Înspre seară

a plecat spre casă, bucuros că şi de astă dată i-a scăpat turmuliţa întreagă. Sfânta maică îl aştepta în faţa stânii, şi când intrau oile, ea le număra. Mai mare îi era bucuria când a văzut că toate oiţele ei dragi sunt la număr.

A treia zi, voinicul nostru îşi duse turma iarăşi la păşune, şi aştepta cu nerăbdare să vină seara. Ca să treacă ziua mai repede şi-ncepu a trăgăna[1] din fluier, încât şi florile şi iarba se legănau la cântecul acela minunat. A trecut amiaza şi voinicul credea că a scăpat de blestematele de fiare. Când cânta mai frumos din fluier, iată că din pădure începură să iasă nişte jivini mari şi mai îngrozitoare decât celălalte. Aveau nişte guri mari şi nişte dinţi ca şi colţii de la grapă, încât te lua fiorul când le vedeai.

Năzdrăvanii de căţeluşi nu se vedeau. Jivinele erau numai la câţiva paşi de turmă, şi voinicul nostru înlemni cu fluierul în mână, şi-ncepu să tremure de frică, că nu-şi vedea nicăieri căţeluşii, dar în clipeala aceea îi văzu în spatele jivi-nilor, sfârticându-le spinările şi sfărâmându-le oasele.

Acum, apropiindu-se seara, voinicul nostru se pregătea de plecare. Se apropie de dragii lui căţeluşi şi le spuse:

— Vă mulţumesc, dragii mei, că m-aţi slujit cu credinţă. Spuneţi şi bunului vostru stăpân că îi mulţumesc din toată inima că mi-a ajutat să pot sluji cu cinste pe maica Sâmbătă, şi acum puteţi pleca la stăpânul vostru.

Voinicul nostru, voios peste măsură, plecă cu oiţele spre casă, şi le-a dus fluierându-le tot timpul până la palatul sfintei maici. Aceasta veni repede şi le deschise poarta, şi-ncepu a le număra. Când a văzut că nu-i lipseşte nici o oiţă, se apropie de voinicul nostru şi-l binecuvântă, şi-l sărută pe frunte, pentru credinţa cu care a slujit-o.

1 A trăgăna — a cânta cu multă duioşie.

Voinicul duse oile la locul lor şi merse cu maica Sfântă să-i dea de cină. După cină, maica îi spuse că niciodată n-a avut aşa slugă credincioasă, şi că nu i s-a întâmplat ca în timp de trei ani să nu-i piară nici o oaie.

— Pentru că m-ai slujit atât de bine, ai să primeşti de la mine cel mai frumos dar: pentru tatăl tău o oglindă fermecată, oricine se priveşte în ea, îndată întinereşte şi ceea ce îşi doreşte îndată i se împlineşte. Pentru soruţa ta îţi dau o nucă de aur, în care e o haină de aur. Când va vrea s-o îmbrace să-i zică aşa: „Dă-mi haina, nucă dragă!" şi ea îndată se va deschide şi îi va da haina. Iar când va vrea s-o aşeze la loc să-i zică: „Păstrează-mi haina, nucă dragă!" Când se va îmbrăca cu haina, să ceară nucii să-i dea şi pantofii, tot de aur, şi-o coroniţă la fel. Ţie, pentru că m-ai slujit cu atâta credinţă şi cu cinste, îţi dau un inel de aur cu diamante, care, dacă-l vei ruga să-ţi ajute să izbândeşti în vreun lucru bun, el te va ajuta.

Sfânta Sâmbătă îi dete cele trei lucruri şi îi spuse să se ducă mâine dimineaţă la soră-sa, Sfânta Duminică, s-o slujească şi pe ea.

A doua zi, voinicul nostru s-a sculat cu noaptea-n cap, şi-a scos căluţul din grajd, a aşezat toate lucrurile pe spatele calului şi s-a dus la maica Sfântă să-i spună cum ar putea ajunge la Sfânta Duminică.

— Iată, dragul meu, îţi dau porumbelul acesta, care va zbura tot timpul în faţa căluşelului, ca să-i arate calea, până când veţi ajunge în faţa palatului surorii mele, iar de acol0 el va zbura din nou aici la mine. Când vei da faţă cu sora mea, să-i spui că te-am trimis eu, ca să-i slujeşti şi ei trei ani.

Voinicul îi sărută mâna şi poala hainei sfinţite şi încălcându-şi căluşelul, plecară spre Sfânta Duminică. Porumbelul zbura la un pas de botul calului. Înspre asfinţitul soarelui, cei trei călători au ajuns norocoşi la palatul Sfintei Duminici. Când văzu sfânta

porumbelul, care-i intrase în palat, ştiu îndată că soră-sa, Sfânta Sâmbătă, a trimis pe cineva la ea. Ieşi la poartă şi aici dădu cu ochii de voinicul nostru, călări pe cal, şi-l întrebă:

— Cine eşti şi ce cauţi pe aici pe unde nici un pământean nu-ndrăzneşte să-şi pună piciorul, căci pe aici sunt nişte jivini spurcate şi turbate, care sfâşie orice vietate pe care o-ntâlnesc în cale?

— Sfântă maică Duminică! Sunt fecior de împărat. Tatălui meu i-au luat duşmanii ţara, mama a murit de năcaz că am rămas săraci, eu şi cu o soruţă am rămas fără mamă. Într-o zi i-am spus tatălui meu că eu plec în lumea mare, ca să-mi caut norocul. Am slujit pe maica Sfânta Sâmbătă, timp de trei ani, cu credinţă şi cu cinste, şi-acum dânsa m-a trimis să vă slujesc şi pe dumneavoastră cu cinste şi cu credinţă trei ani.

— Bine, dragul meu voinic, răspunse Sfânta Duminică, eu am nouăzeci şi nouă de iepe, care trebuie duse la păşunat dimineaţa şi seara. Dar să bagi bine de seamă, că nişte afurisite de fiare sălbatice, de câte ori ies la păşune, totdeauna îmi răpesc şi îmi omoară câte una din cele mai frumoase. Să ai mare grije, căci dacă în aceşti trei ani pierzi vreo iapă, ţi-ai pierdut dreptul la simbrie şi mi-ai slujit de pomană.

— Bine, maică Sfântă! răspunse voinicul.

Maica Sfântă se duse cu voinicul şi-i arătă unde să-şi lege calul, îi arătă odaia lui, unde îşi aduse lucrurile, apoi merseră în grajdul iepelor şi, numărându-le, i le-a dat în primire.

A doua zi îşi scoase iepele la păşune, luându-şi şi fluierul, şi plecă. Iepele se apucară să pască, iar voinicul nostru era tot în urma lor, ca să nu se prea împrăştie, ca nu cumva venind fiarele sălbatice să-i fure vreuna din ele. După ce s-au săturat bine, a plecat cu ele spre casă. Pe când au flămânzit

iepşoarele, le-a scos iarăşi la păscut. Şi-a scos punguţa cu sfânta floare de busuioc şi zise:

— Sfântă floare de busuioc, ajută-mi!

Cei trei căţeluşi veniră şi se aşezară în faţa voinicului, şi-i ziseră:

— Drag stăpânul nostru, ce ajutor vrei să-ţi dăm?

— Dragii mei căţeluşi, răspunse voinicul, eu am intrat în slujba Sfintei Duminici şi mi-a dat să-i păzesc nouăzeci şi nouă de iepe şi să le duc la păşune dimineaţa şi seara. Mi-a poruncit să am grije că, de câte ori ies iepele la păscut, vin nişte blestemate de sălbăticiuni şi întotdeauna îi omoară câte una din cele mai frumoase. Vă rog să mă ajutaţi, ca să nu mai fure.

— Dragul nostru stăpân, răspunseră căţeluşii, fii foarte liniştit, că nici o iapă nu vor mai putea fura, şi dacă vor veni să fure vreuna, aci-şi vor găsi moartea.

Voinicul nostru nu se depărta de ele, şi mereu era cu ochii în patru. Deodată ieşiră din pădure nişte jivini înfiorătoare, şi se îndreptară spre iepe. Cei trei năzdrăvani dormeau lungiţi cu burţile la soare, dar în clipa când o jivină spurcată era să sară în spatele unei iepe frumoase s-o sfâşie, Repede-ca-gândul şi era atârnat de gâtul fiarei şi îi rupse o bucată mare din beregată. Văzând celelalte jivini primejdia carele paşte, voiră să fugă, dar nu mai avură când, căci căţeluşii le-au făcut de petrecanie.

Voinicul nostru era foarte voios că i-au scăpat iepele, şi după ce se săturară bine toate, a plecat cu ele spre casă.

Sfânta Duminică era foarte bucuroasă când a văzut că nici o iapă nu-i lipseşte.

A doua zi voinicul scoase iepele şi le duse la păşune. Spre amiază iarăşi au năpădit alte fiare, mai îndrăcite, dar cum le-au simţit căţeluşii nici una nu s-a mai întors în pădure, pe toate le-au sfâşiat.

După-amiază, pe timpul răcorilor, le aduse la păscut. Către seară le-a dus acasă. Maica Sfântă era veselă când şi-a văzut toate iepele.

A treia zi, voinicul nostru se sculă înainte de răsăritul soarelui, şi stătea ca pe spini, văzând că nu mai răsare soarele, să se vadă plecat cu iepele. Îndată ce i-a văzut razele, a scos iepele şi a plecat cu ele. După ce s-au săturat bine, a plecat spre casă. După-amiază le-a dus iară. Nu ajunse bine cu ele la loc, când iată că o altă haită de jivini, înalte cât caii, se iviră din pădure şi deteră năvală spre iepe, care de groaza lor s-au adunat într-o grămadă. Căţeluşii le ieşiră înainte, cei doi mai sprinteni le încolţiră din faţă, iar Greu-ca-pământul li se aşează în urma lor, ca să nu le lase să scape de la moarte. Şi în cât timp ai număra până la nouă, n-a mai rămas urmă de jivini. Acum voinicul nostru era foarte voios, şi după ce văzu că toate iepele sunt sătule, chemă căţeluşii şi le mulţumi, şi-i rugă să-i spună şi stăpânului lor că îi mulţumeşte pentru marea binefacere, apoi le spuse să plece la stăpânul lor.

Voinicul nostru era aşa de voios, că puteai prinde iepurii cu el, nu alta. Plecă cu iepele spre casă. Sfânta Duminică le aştepta în poartă, le numără şi, când văzu că nu lipseşte nici una, s-a bucurat foarte mult.

După ce Voinicul aşează iepele, veni la Sfânta Duminică, să-i dea de cină. La cină Sfânta Duminică îi spuse:

— Dragul meu, încă aşa slujitor bun ca şi tine n-am avut şi pentru aceasta am să-ţi plătesc după cum m-ai slujit. Iată care îţi este plata: un corn fermecat, un ghem de lână şi o curea îmbrăcată în mătase ţesută de zânele mele. Cornul acesta e din aur pe dinlăuntru şi el îţi varsă toate bunătăţile lumii, şi-ţi dă toate bogăţiile, dacă îi zici aşa:

„Cornule, drăguţule,

Varsă-ţi bunătăţile !”

Iar când vrei să fie adunate în corn, să-i zici:

„Cornule, drăguţule,
Strânge-ţi bunătăţile!”

Ghemul îţi va da îmbrăcăminte de toate felurile şi tot ce se ţine de îmbrăcăminte: căciuli, pălării, cizme, bocanci, şi altele, dacă îi ceri aşa:

„Ghemuţule, dragul meu,
Dă-mi de toate ce vreau eu!”

Şi îi spui ce doreşti să ai. Cureaua aceasta fermecată are darul să-ţi facă un pod frumos peste o apă, un drum printr-o pădure, peste un munte, dacă îi zici aşa:

„Fă-te punte peste apă!”

Şi când vrei să nu mai fie îi zici aşa:

„Strânge-te, punte, la loc !”

Pentru buna ta surioară îţi dau nuca asta bătută în diamante. În ea se află o haină frumoasă de diamante. Când va fi fata mare, şi va vrea să o îmbrace, să-i zică aşa:

„Nuca mea frumoasă,
Dă-mi haina de mireasă!”

Iar când va vrea s-o aşeze în nucă, să-i zică aşa:

„Nuca mea frumoasă,
Păstrează-mi haina de mireasă!”

Voinicul nostru îi sărută mânile şi poala hainei sfinţite şi-i mulţumi din toată inima pentru atâtea daruri de mare preţ, îşi luă rămas-bun de la Sfânta Duminică, îşi aşează lucrurile în saci şi încălecând porni spre ţara lui dragă, zicând un Doam-ne-ajută!

S-a dus voinicul nostru, s-a tot dus cu mare spor la drum, căci bunul său căluşel ştia că merge spre casă, pe unde venise. Mergând o bună parte din drum, se trezi în faţa unei ape mari. Aci se opri şi calul. Şi voinicul şi căluşelul stăteau şi se uitau la apă, dându-şi seama că au rătăcit drumul. După atâta amar de cale bătută, îi venea a greu să se mai întoarcă de unde au plecat.

Voinicul nostru îşi aduse aminte de cureaua pe care i-o dete Sfânta Duminică, o scoase din sac, şi aruncând-o peste apă zise:

„Fă-te punte peste apă!”

Şi se făcu-ntr-o clipeală o punte de toată minunea, întinsă de la un ţărmure la celălalt, care nu se vedea. Pe marginea punţii erau ciubere noi de brad umplute cu pământ, iar în fiecare ciubăr erau fel de fel de tufe de flori: trandafiri, iasmin, iorgovan şi altele, care te-mbătau cu mirosul lor.

În fiecare tufă de flori erau cuiburi frumoase de păsărele: privighetori, piţigoi, sticleţi, pupeze, granguri, ciocârlii şi fel de fel de cântăreţe, care te desfătau ascultându-le.

Voinicul nostru a trecut peste apă şi când s-a văzut dincolo de apă, nu mai putea de bucurie, şi a zis curelei:

„Strânge-te, punte, la loc !”

Şi îndată s-a strâns puntea cu toate florile şi cu paserile ei.

Voinicul nostru a plecat iarăşi mai departe, şi din ce mergea mai mult, i se părea că începe să se apropie de casa lor, că şi dealurile şi pădurile semănau cu cele din ţara lui.

Şi au mers, au tot mers, multă lume-mpărăţie, ca Dumnezeu să ne ţie, cum se zice din poveste, că nainte mult mai este. Ajungând la umbra unui plop cu umbra deasă, voinicul nostru, fiind flămând, s-a oprit aci. A descălecat calul şi i-a dat drumul la iarbă, el s-a aşezat la umbră şi apoi şi-a scos cornul din sac şi i-a zis aşa:

„Cornute drăguţule,
Varsă-ţi bunătăţile!”

Şi-ndată se întinse, în faţa lui o masă mai grozavă decât o masă împărătească. Mâncări şi beuturi de tot felul. Se aşează la masă şi mâncă cu mare poftă, că era flămând, şi mâncările gustoase. După ce se sătură bine, zise cornului:

„Cornule drăguţule,
Strânge-ţi bunătăţile!”

S-a dus să-şi aducă căluşelul, sătul şi el, îşi aşează toate lucrurile pe spatele lui şi, încălecându-l, plecă la drum. Merse ca de când vă povestesc şi deodată s-a văzut înconjurat de nişte tâlhari, care voiau să-l prade şi să-l omoare. Au crezut tâlharii că voinicul este vrun neguţător bogat, ori domn de pământ. Cum îi văzu voinicul nostru, scoase firul de păr de iepure şi scuturându-l, zise:

— Ajutor, căţeluşi dragi!

Într-o clipeală se iviră căţeluşii şi-l întrebară :

— Drag stăpânul nostru, ce poruncă ne dai?

— Să mă scăpaţi de tâlharii aceştia, care vreau să mă omoare.

Într-o clipeală le-au zdrobit oasele, de nu s-a mai ales nimic de ei. Voinicul nostru a mulţumit căţeluşilor şi a plecat mai departe. După o cale lungă şi obositoare, s-a văzut ajuns la casa tatălui său, care nu mai putea de bucurie când şi-a văzut acasă feciorul. S-au sărutat şi s-au îmbrăţişat cu mult drag. Feciorul a întrebat pe tatăl său unde este soruţa lui dulce.

— Vai, dragul meu fiu, am trimis-o la sora mea şi mătuşa voastră, căci eu m-am însurat cu o văduvă, care are două fete, şi fetele nu se prea înţeleg bine laolaltă. Trimit acuma după ea, să vină acasă.

Voinicul nostru dete tatălui său bujorul primit de la Sfânta Vineri, şi-i spuse:

— Această floare sfântă are darul să facă să fugă toţi duşmanii din faţa ta, când vor vedea floarea în vârful steagului, şi aşa pornind cu război în contra duşmanilor, care ne-au luat ţara, îţi vei lua ţara de la ei.

După două zile a venit şi sora sa şi s-au bucurat foarte mult când s-au văzut. Fata se făcuse mare şi mai frumoasă de cum era. Ca o zână din poveşti. Fratele ei îi spuse că i-a adus o nucă de argint de la Sfânta Vineri.

— În nuca aceasta, îi spuse fratele, se află o haină toată de argint, o coroniţă şi o pereche de pantofi tot de argint. Dacă vrei să vezi haina şi celelalte, zi aşa :

„Dă-mi haina, nucuţă dragă!”

şi ea îndată ţi-o dă.

Fata, vrând să-şi vadă haina de argint, zise:

„Dă-mi haina, nucuţă dragă!

Mai mare le-a fost bucuria, când au văzut aşa haină minunată, cununiţa şi pantofii de argint. Apoi îi spuse fetei să zică:

„Păstrează-mi haina, nucuţă ”

Şi deodată haina, coroniţa şi pantofii au intrat în nucă.

— Surioară dragă, ia nuca şi ţi-o bagă în sân, îi spuse fratele.

Feciorul împăratului scoase şi nuca de aur şi le-o arătă.

— Aceasta mi-a dat-o Sfânta Sâmbătă, şi în ea este o haină de aur, cu coroniţa şi pantofii la fel. Dacă vrei s-o vezi, să-i zici ca şi celeilalte.

Şi fata zise:

„Dă-mi haina, nucuţă dragă!”

Deodată haina era în braţele fetei, care nu mai ştia pe ce lume e, de bucurie mare. Fratele îi spuse să zică nucuţei ca şi celeilalte:

„Păstrează-mi haina, nucuţă ”

Şi nuca i-a luat haina, coroniţa şi pantofii şi le-a închis.

— Ia şi nuca aceasta şi o bagă în sân. Şi acum să-ţi arăt nuca bătută cu diamante, pe care mi-a dat-o Sfânta Duminică.

Şi feciorul scoase a treia nucă şi-i zise sorioarei:

— Iată, sorioară dragă, şi nuca a treia. Aceasta e şi mai frumoasă!

Dete nuca sorioarei şi-i spuse să-i zică ca şi celorlalte. Şi fata zise:

„Dă-mi haina, nucuţă dragă !”

şi se trezi cu o haină frumoasă, de-ţi lua vederile, aşa strălucea, parcă era luceafărul căzut dintre stele. Fata nu mai ştia de bucurie. Luă haina, coroniţa şi pantofii şi zise nucii aşa:

„Păstrează-mi haina, nucuţă !”

Şi haina, coroniţa şi pantofii au intrat în nucă, şi nuca s-a închis la loc.

A venit acasă şi mama lor vitregă, cu fetele ei, urâte de să-ţi astupi toate oalele dinaintea lor.

Acum feciorul de împărat zise către tatăl său:

— Tată drag, vino să-ţi arăt cornul meu.

Se duseră pe câmp departe, şi apropiindu-se într-un loc larg şi frumos, a scos de sub haină un corn aurit pe dinlăuntru şi i-l arătă lui taică-său.

— Cornul acesta te va face iarăşi împărat mare şi mai ales temut de toată lumea, zise feciorul lui taică-său şi zise cornului aşa:

„Cornule,
Drăguţule,
Varsă oaste numeroasă
Şi-un steag galben de mătasă !”

Şi deodată văzură în faţa lor o oştire câtă frunză şi iarbă, iar în fruntea ei un ostaş cât un munte, ţinând în mâini un steag de mătasă, care strălucea în bătaia lină a vântului. Tatăl său nu mai ştia de bucurie ce să zică şi ce să facă.

Feciorul a mai scos de sub haină o oglindă şi a întins-o tatălui său. Cum a privit în oglindă, într-o clipeală a întinerit şi se simţea schimbat în toată fiinţa lui. I se părea că ar putea să zboare dacă ar avea aripi. Acum feciorul a luat cornul şi i-a zis:

„Cornule,
Drăguţule,
Trage-ţi oştirea napoi,
Că nu mergem la război!”

Într-o clipeală oştirea era în corn.

A doua zi împăratul şi feciorul-său s-au pregătit de luptă. Şi-au luat caii cei mai buni, care îi aveau în grajd, paloşele, şi cornul, au încălecat şi şi-au luat rămas bun de la toţi ai lor şi au plecat. Când au ajuns departe de casă, feciorul împăratului a luat cornul şi i-a zis:

„Cornule,
Drăguţule,
Varsă oaste numeroasă,
Ş-un steag galben de mătasă!”

Se întunecă dintr-o dată soarele, când se ivi marea armată. Feciorul împăratului merse şi atârnă în vârful steagului, ca să se vadă din depărtare, floarea de bujor roşu ca sângele.

Împăratul şi feciorul s-au aşezat în fruntea armatei şi au dat poruncă armatei să-i urmeze. S-au încolonat şi au mărşăluit, companii după companii, şi reghimente după reghimente, mergând cu război în contra duşmanului celui mai apropiat. Când au ajuns la poarta împăratului duşman, împăratul care a venit cu armata a strigat către ostaşii care păzeau palatul:

— Chemaţi pe împăratul vostru aci la poartă, căci am să vorbesc cu el!

Împăratul veni la poartă şi când văzu atâta armată, s-a cam pus pe gânduri, apoi a întrebat pe împăratul de la care i-a luat ţara:

— Ce vrei? Crezi că mă tem de tine şi de armata ta?

— Am venit, răspunse împăratul, să-mi iau ţara înapoi. Dacă vrei să mi-o dai cu pace şi cu înţelegere,

bine. Dacă vrei război, să te pregăteşti, şi mâne dimineaţă ne vom măsura puterile, dar să nu-ţi pară rău!

— Bine! răspunse împăratul. Crezi că mă sperii cu armata ta? Mai multă armată am eu decât tine, şi mai vitează!

— Vom vedea mâne, care are oştirea cea mai vitează.

A doua zi cei doi duşmani, în fruntea armatelor lor, se întâlniră pe un câmp mare întins ca masa.

Împăratul nostru merse în fruntea oştirii sale, iar feciorul său îl urma la dreapta sa cu steagul cu bujor în vârful lui. Începură să înainteze, ca să înceapă lupta. Scoaseră săbiile sclipitoare din teci şi împăratul nostru cu întreaga lui oştire strigau din răsputeri:

„Pe ei, băieţi, şi mi-i tăieţi,
Cum tai vara castraveţi!”

Ostaşii duşmanului, văzând vitejia împăratului şi a ostaşilor lui şi văzând frumosul lor steag cu bujorul în vârful lui, începură să fugă, unii în dreapta şi alţii în stânga, iar ai împăratului nostru erau tot în piciorul lor, lovindu-i care cum putea. Împăratul lor, văzându-şi oastea împrăştiată, o luă şi el la fugă, şi fugea de-i sfârâiau călcăile şi până pe la prânzul mare, pe tot câmpul, n-a mai rămas picior de duşman.

Împăratul bătut, veni cu miniştrii lui, să ceară pace, ca să nu-i prăpădească toată ţara şi tot poporul. Când ajunseră în faţa împăratului, zise:

— Înălţate împărate, am venit să-ţi cerem pace. Ce ceri de la noi?

— Să-mi daţi ţara care mi-aţi luat-o! răspunse împăratul învingător.

— Bine, v-o dăm, căci vedem că sunteţi mai tari şi mai viteji decât noi, dar vă rugăm ca de azi înainte să fim iarăşi vecini buni şi prieteni cum am fost.

Împăraţii au dat mâna unul cu altul şi s-au îmbrăţişat ca doi fraţi.

Acum împăratul învingător şi-a pornit oştirea înspre ţara împăratului al doilea, care i-a luat o parte din ţară. Când împăratul a ajuns cu oştirea în faţa palatului împărătesc, bătând în poartă, a strigat către gardă :

— Să vină împăratul la poartă, că vreau să-i vorbesc!

Împăratul acela nu ştia nimic despre ce e afară, şi ieşind în poartă şi văzând pe împăratul de la care i-a luat şi el o parte de ţară, l-a întrebat:

— Ce mai vrei? Eu nu stau de vorbă cu împăraţi care n-au ţară!

— Ba am ţară, răspunse învingătorul, că de la ortacul tău mi-am luat partea mea de ţară, şi acum am venit să mi-o iau şi pe asta de la tine. Am venit să te întreb, vrei să mi-o dai de bunăvoie, prin bună înţelegere, ori vrei să mi-o iau eu prin luptă?

— Vreau prin luptă! De bună voie nu ţi-o dau, căci şi aşa ştiu că n-ai să poţi să mi-o iai!

— Bine! Numai să nu te căieşti mai la urmă, când ţi-i vedea oştirea toată zdrobită şi bătută, răspunse împăratul învingător. Mâne dimineaţă să ne întâlnim pe câmpul de luptă. Atunci vom sta mai bine de vorbă!

A doua zi, cei doi împăraţi cu armatele lor erau faţă în faţă pe câmpul de luptă.

Împăratul învingător, în fruntea armatei sale, era cu steagul în faţă, aşteptând cu nerăbdare să se înceapă lupta. Când oastea lui văzu că împăratul ridică spada strălucitoare şi steagul cu floarea de bujor, au început să dea năvală strigând cât mai tare:

„Daţi, ostaşii mei viteji,
Că ăştia-s castraveţi din vreji!”

Şi s-a început o luptă grea, nu-i glumă, dar la urmă, văzând duşmanul vitejia ostaşilor acestui împărat şi dând cu ochii de floarea roşie de bujor din vârful steagului, pe toţi i-a apucat o frică de moarte şi au început a fugi ca iepurii când văd vânătorii, ca să scape de tăişul săbiilor.

Nici nu s-au încălzit bine în luptă ostaşii împăratului nostru, când s-au pomenit că nu mai au cu cine să se lupte, şi mulţi din ei nici n-au ajuns să vadă duşmanul, care a dat cinstea pe ruşine.

Împăratul bătut, văzându-şi armata pusă pe fugă, îi venea să se spânzure de necaz. Şi-a chemat îndată sfetnicii şi-au plecat să dea faţă cu împăratul învingător, ca să-l roage de pace. Apropiindu-se de el, i s-au închinat şi i-au zis:

— Înălţate împărate, am venit să te rugăm de pace, căci am văzut că eşti mai tare şi ai o oştire mai vitează decât a mea. Ce ceri de la mine, ca să ne împăcăm?

— Să-mi dai partea de ţară pe care mi-ai luat-o.

— Foarte bine, ţi-o dau cu toată inima, dar te rog să fim vecini buni şi prieteni cum am fost, de azi înainte!

— Şi eu asta o vreau, căci mie îmi place pacea, dar vouă nu v-a plăcut, şi iacă unde aţi ajuns, ca să vă fie ruşine de fapta voastră!

A mai rămas un duşman. Împăratul nostru îşi îndreptă oştirea spre ţara lui. Când a ajuns în faţa palatului împărătesc, bătu cu paloşul în poartă şi strigă ostaşilor din gardă:

— Vreau să stau de vorbă cu împăratul vostru.Chemaţi-l aci la poartă!

Împăratul, când auzi astfel de vorbe aspre şi poruncitoare, se făcu foc de mânie, şi veni repede la poartă, strigând :

— Cine îndrăzneşte să vină la mine în ţară şi să vorbească cu mine ca şi când eu i-aş fi slugă?!

Deschise poarta şi, când dete cu ochii de împăratul de la care i-a luat o parte de ţară, şi când l-a văzut cu armată multă, câtă frunză şi iarbă, şi înarmată până-n dinţi, i s-a făcut părul măciucă şi o băgă pe mânecă, dar îndată îşi dete seama că nu e bine să-şi arate frica, şi-i zise:

— Ce cauţi aici la mine? N-avem de-mpărţit nimic! Vezi-ţi de drum unde ai plecat!

— Am venit să-mi iau 'napoi partea de ţară pe care mi-ai luat-o! Şi te întreb cu vorbă frumoasă: Vrei să mi-o dai de bună voie, ori de nevoie?Cum îţi place mai mult?

— Nu ţi-o dau nici de bună voie, nici de nevoie, căci eu am oştire mai multă decât tine şi cu mult mai vitează decât toate oştirile din lume! răspunse acest împărat.

— Dacă nu mi-o dai de bună voie, ai să mi-o dai de nevoie, şi tot ai să mi-o dai! Tot aşa mi-au răspuns şi cei doi prieteni ai tăi, şi mâne zi mi s-au închinat, şi mi-au dat-o fiecare, şi aşa ai s-o păţeşti şi tu. Eu nu am pierdut nimic, dar tu îţi vei vedea oştirea ta zdrobită şi-njumătăţită! Mâne dimineaţă ne-ntâlnim pe câmpul de luptă, şi atunci vom sta de vorbă mai bine.

A doua zi, cele două oştiri duşmane erau gata de luptă: una veselă şi cu dor de luptă şi alta cu frica în oase şi tristă ca omul când îşi aşteaptă moartea.

Când împăratul învingător a ridicat spada şi steagul, ostaşii săi au dat năvală peste oastea duşmană, strigând:

„Pe ei, băieţi! Daţi şi tăieţi,
Căci ăştia nu-s ostaşi, ci bureţi!”

Şi s-a încins o luptă groaznică.

Când au văzut ostaşii duşmanului cu câtă vitejie şi fără frică de moarte luptă ostaşii împăratului nostru, i-au luat groaza, şi-au pierdut puterile şi au

început să se uite în urma lor, pe unde ar putea s-o şteargă la fugă mai uşor, şi începură să-şi întoarcă spatele în faţa duşmanului. Acesta nu-i slăbea nimic din coaste şi, după puţine ceasuri, pe câmpul de luptă n-a mai rămas umbră de duşman.

Împăratul, rămas de ruşinea lumii, cu oastea lui pusă pe fugă, s-a îndreptat spre împăratul învingător şi apropiindu-se de el, i s-a închinat până la pământ, apoi a zis:

— Înălţate împărate, văd că eşti un împărat mare şi tare. Am văzut că ai o armată vitează, care râde-n faţa morţii şi-şi bate joc de ea, pe când armata mea m-a făcut de ruşinea lumii. Am venit să-ţi cer pace! Ce-mi ceri să-ţi dau, ca să fim iarăşi vecini buni?

— Să-mi dai partea mea de ţară, pe care mi-ai luat-o!

— Ţi-o dau cu toată inima, şi te-aş ruga ca, pe viitor să fim vecini buni şi prieteni.

— Bine, că şi eu numai aceasta o doresc.

Fiind gata înţelegerea, cei doi împăraţi au dat mâna, în semn de împăcare, şi s-au îmbrăţişat ca doi fraţi buni.

Împăratul nostru, bucuros peste măsură că şi-a văzut ţara smulsă din mâinile duşmanilor, şi-a luat oştirea şi s-a îndreptat spre palatul său. Ajunşi într-o pădure mare, feciorul împăratului şi-a scos cornul de sub dolman[1] şi îi zise:

„Cornule, drăguţule,
Întinde-ţi tu mesele,
Să-mi satur ostaşii mei,
Cu friptură de purcei,
Cu cârnaţi de-ăi afumaţi,
Şi cu castraveţi muraţi,
Cu plăcinţi cu nuci şi mac
Şi cu câte un colac.

1 Dolman — haină bărbătească groasă, căptuşită cu blană.

Cu răchie, de-ai de prună,
Că-i mai dulce şi mai bună,
Şi cu vin
De la Cuvin,
Că-i mai curat
Decât cel de Măderat,
Şi muzicanţi din Banat."

Şi s-a-ntins o masă împărătească, cum n-are să se mai pomenească. După aceasta feciorul de împărat şi-a scos cornul de sub dolman şi i-a zis:

„Cornule,
Drăguţule,
Strânge-ţi bunătăţile!"

Şi mesele s-au strâns. Apoi a zis cornului aşa:

„Cornule,
Drăguţule,
Trage-ţi oştirea napoi,
Că nu mergem la război!"

Împăratul cu feciorul său s-au dus acasă, foarte bucuroşi că aveau iarăşi ţara lor frumoasă şi mare. Îndeosebi împărăteasa, care nici n-a visat în viaţa ei să ajungă să fie împărătească, şi fetele ei prinţese, fete de-mpărat. Acuma împărăteasa a rugat pe împărat să facă o petrecere mare, la care să invite feciori de crai şi de-mpăraţi, crezând că doar-doar se va afla vrun nebun, care să i le ducă cu nuntă din casă.

Împăratul a ascultat-o. A dat poruncă să se pregătească o petrecere mare şi frumoasă, la care să fie invitaţi toţi craii şi împăraţii care aveau feciori şi fete mari, din toate ţările, şi din cele apropiate şi din cele depărtate.

Acum fetele „măştihoaiei”[1] nu ştiau cum să facă şi cum să dreagă, ca la petrecerea aceea mare să nu poată merge şi fata împăratului, „Cenuşotca-Potca”[2], că aşa au botezat-o fetele, şi fiind ea frumoasă ca o zână, feciorii de crai şi de-mpăraţi vor sta de vorbă şi îşi vor petrece numai cu ea.

În ziua când a început petrecerea, măştihoaia a dat bietei fete să aleagă macul dintr-un sac mare, în care jigodia de măştihoaie vărsase mei, aproape o jumătate de sac, şi-l amestecase bine, şi-l spuse că până mâne seară să fie ales macul, că îi trebuie la plăcintă.

Făta se arătă voioasă şi-i spuse că are să se trudească să-l gate pe atunci.

Fetele măştihoaiei se pregăteau de petrecere, fiind foarte voioase, când le-a spus mama lor că Cenuşotca-Potca nu va putea merge la petrecere, neavând haină frumoasă.

Cenuşotca şedea foarte liniştită în odăiţa ei, care era într-o parte dinspre grădina palatului, ca să nu fie în ochii măştihoaiei şi a fetelor ei, care, fiind ea mai mică de ani decât ele, îşi băteau joc de ea. În odăiţa ei îşi avea tot ce-i trebuia, într-un colţ avea o vatră frumoasă, unde ea îşi pregătea singură mâncarea, îşi cocea câte o pogace[3] în cenuşe, îşi frigea câte un pui în cenuşa fierbinte, cum a văzut că făcea buna ei măicuţă, cocea cartofi, pe care îi mânca cu unt şi cu smântână, şi ouă de găină şi alte bunătăţi.

La fereastra ei veşnic veneau păsărelele să le dea mâncare. Dimineaţa, înainte de răsăritul soarelui, veneau şi-i cântau privighetorile, piţigoii, pitpalacii, pupăza, cucul şi toate cântătoarele. În cântecul lor dulce, fata îşi deschidea ochii, şi, deschizându-le

---

1 Măştihoaie — mamă vitregă.

2 Necaz, pacoste pe capul cuiva.

3 Pogace — turtă de mălai coaptă în cuptor.

fereastra, îi intrau în odăiţa ei, şi-i adunau toate fărâmiturile, altele se scăldau în cenuşa rece cu aripioarele lor, şi ea le privea cu nespus drag.

Împărăteasa cu fetele ei au plecat la petrecere. Cenuşotca s-a apucat să aleagă macul din mei, aşa cum i-a poruncit măştihoaie-sa. A întins pe masă o faţă albă şi a luat un pumn de mac şi l-a întins pe faţa albă, şi a început să aleagă macul. Câteva păsărele mici, văzând meiul întins pe masă, veniră şi se aşezară pe faţa mesei, şi cât timp ai bate-n palme, mâncară tot meiul. Fata, bucuroasă de ajutor, vărsă câţiva pumni de mac pe faţa mesei, şi deodată, la chemarea surioarelor lor, se adunară atâtea păsărele, că nu mai aveau loc pe masa destul de lată, şi, în câteva minute, pe masă rămase o bună grămadă de mac.

Fata se gândi atuncea să aşeze câteva cearşafuri mari în faţa ferestrei ei şi să verse tot sacul cu mac pe ele. Venind fratele la ea s-o vadă ce face, la rugămintea ei, fratele a luat sacul întreg şi l-a vărsat pe cearşafuri. Într-o clipeală nu se mai vedeau cearşafurile de mulţimea păsărelelor, care grăbeau să-i ajute prietenei lor. N-au trecut două-trei ore, şi pe cearşafuri era numai mac curat. Fetiţa, bucuroasă peste măsură de isprava făcută, adună macul şi-l vărsă pe rând în sac (căci dusese sacul gol în odăiţa ei). Se duse la culcare. Pe la miezul nopţii, s-a sculata din somn, a luat nuca de argint şi i-a zis:

„Dă-mi haina, nucuţă dragă!”

Fetiţa a luat haina de argint şi a îmbrăcat-o, şi-a pus coroniţa pe cap şi pantofii în picioare, şi a ieşit prin fundul grădinii şi s-a dus şi ea la petrecere. Când a intrat în sala mare, toţi împăraţii, craii cu împărătesele şi crăiesele lor, o înconjurară şi se minunară de frumuseţea ei şi de haina, coroniţa şi pantofii ei de argint, ca şi care nu s-a mai pomenit.

Prinţii se întreceau între ei, care-de-care să se prindă în horă cu ea. Mamele prinţilor întrebau şi pe unii şi pe alţii, a cărui împărat ar putea fi fata, căci ea era singură, şi n-avea pe nimeni cu ea.

Nu după mult timp, fata ieşi din sală şi îşi şterse urma, nevăzută de nimeni. Intră în odăiţa ei, luă nuca şi zise:

„Păstrează-mi haina, nucuţă!”

Nuca îi luă haina, coroniţa şi pantofii, le închise bine. Fetiţa, fericită, a luat nuca şi a pus-o la loc bun, şi se culcă mai departe.

Dimineaţa s-a sculat, şi-a primit păsărelele, le-a îmbiat cu mâncare, dar ele erau sătule.

Când stătea la sfat cu ele, iacă şi otrava de măştihoaie veni să vadă ce a făcut Cenuşotca şi îi zise:

— Ce-ai făcut, Cenuşotcă-Potcă? N-ai putut face nimic? !

— Ba am făcut! Iacă aici în sac e macul, poţi face plăcintă când vrei.

— L-ai ales tot? o întrebă măştihoaia.

— Cum mi-ai spus, aşa am făcut!

Bătrânei era să-i crape inima de necaz, că nu i-a ieşit bine planul, şi plecă ca opărită.

Nu mult după ce plecă aceasta, veniră şi fetele ei, voioase, şi-ncepură să-i povestească ca să o necăjească, fiindcă ea n-a fost la petrecere. I-au spus de atâţia prinţi şi de prinţese frumoase şi de una cu o haină toată-toată de argint, cu o coroniţă, şi cu pantofi de argint. Şi se lăudau cum şi-au petrecut de bine, şi că deseară iară merg la petrecere.

— Mergeţi, că e foarte frumos, că am văzut şi eu tot, şi a fost ceva ca-n poveşti, dar mai ales fata aceea cu haina ei de argint, cu coroniţa şi pantofiorii tot de argint, a fost o minune!

— De unde ai văzut tu toate aşa de bine? o întrebară fetele foarte mirate şi cu ciudă.

— M-am suit în mărul nostru din grădină şi de-acolo am văzut bine, tot.

Fetele alergară la mama lor şi îi spuseră că şi Cenuşotca-Potca a văzut toată petrecerea din vârful mărului din grădină.

Cum veni acasă împăratul, măştihoaia îi spuse să taie acuma îndată mărul din gradină.

În zadar a încercat împăratul cu blândeţea şi cu frumosul, ca doară va scăpa mărul de secure dar n-a izbutit, şi, ca să aibă pace-n casă, a poruncit să fie tăiat mărul numaidecât. Şi mărul fost tăiat.

Fetele măştihoaiei se făceau că sunt voioase, dar ele era foarte triste în inima lor, căci prinţii deloc nu se îmbulzeau la ele. Le luau la horă numai din datorinţă, ştiind că sunt fetele impărătesei, dar nu şi a împăratului. Fericită cu adevărat era Cenuşotca noastră.

Măştihoaia a venit din nou cu un alt sac de mac cu mei, dându-i aceeaşi porunca ca şi ieri.

Cenuşotca, într-adevăr, s-a bucurat, căci avea cu ce să-şi hrănească prietenele ei dragi. Şi cum a plecat aceasta de la ea, a luat cearşafurile şi le-a întins tot în acelaşi loc. A cărat încet macul amestecat cu mei şi l-a vărsat pe cearşafuri, până când l-a terminat tot. După o oră-două, macul era ales.

Fata l-a dus şi l-a vărsat tot în sac.

Seara, măştihoaia cu fetele au plecat iarăşi la petrecere. Cenuşotca s-a culcat. Pe la miezul nopţii s-a sculat, a luat nuca de aur de la locul ei, şi i-a zis:

„Dă-mi haina, nucuţă dragă ”

Şi-ndată-i căzu în braţe haina frumoasă de aur.

Se îmbrăcă, îşi puse-n cap coroniţa şi în picioare pantofii. Ieşi încet pe portiţa din dos, pe care nu

umbla nimeni, şi merse spre sala unde era petrecerea. Toţi cei care erau în sală statură ca înlemniţi. Nu ştiau ce să creadă. Împărătesele şi crăiesele, care aveau feciori de-nsurat, ar fi vrut să ştie cine-i fata asta, frumoasă ca ruptă din soare, căci — ziceau ele — asta nu e făptură pământească, ci curat cerească.

Veniră-ndată toţi prinţii, după rang şi după vârstă, şi o luară în horă, unul după altul, ca să se poată mândri că au jucat cu cea mai frumoasă fată de pe pământ. Toată sala numai despre ea vorbea, şi numai la ea se uita.

După câteva ore, într-o pauză potrivită, fata dispăru ca o nălucă, se îndreptă neurmărită de nimeni şi, ajungând la portiţă, intră în grădină şi de aci în palat, în odăiţa ei dragă. Luă nuca de aur şi-i zise:

„Păstrează-mi haina, nucuţă !”

Dimineaţa (Cenuşotca se sculase de dimineaţă, căci păsărelele, făcând gălăgie mare, ca să le dea iarăşi mei, c-au venit alte flămânde) n-a mai putut dormi. Gureşele acestea n-aveau astâmpăr, nici răbdare, zadarnic buna lor ocrotitoare le îndemna să mai aştepte puţin. Iacă aduce bată-l crucea pe măştihoaie, care intră în odăiţă, iar cârdul gureşelor, dispăru de spaima acestei îndrăcite.

— Cenuşotco-Potco! Ce ai făcut astă-noapte?

— Iacă!

— Tot l-ai ales? zise măştihoaia.

— Tot, după cum vezi, răspunse voioasă fata.

— Mă duc să-ţi mai aduc un sac!

— Adu-l, că-l fac bucuros, răspunse iarăşi fata.

Măştihoaia plecă repede şi se-ntoarse cu un sac mai mare decât ceilalţi. Fata nu zise nimic. Răsărind soarele, luă cearşafurile şi le întinse afară, luă câteva oale de mac cu mei şi-l vărsă pe ele şi lăsă să-şi umple

bine guşile păsărelele flămânde. Apoi, din când în când, le mai ducea alte oale.

Pe la amiaz tot macul era ales. Îl cără încet şi-l vărsă în sac. Când fu gata, scutură cearşafurile şi le aşeză la locul lor, iar fata ieşi în grădină. Umblând printre flori, văzu lângă gard doi arbori nalţi. Erau acolo doi arbori puturoşi, înalţi, şi şi-a pus în gând să spună fetelor, dacă o vor întreba, că din cel mai nalt a văzut petrecerea, că-i păru rău după mărul tăiat, căci făcea mere foarte bune.

Se întoarse în odăiţa ei, să-şi gătească ceva demâncare, căci de câteva zile a rămas singură, căci tatăl şi cu fratele ei erau duşi prin ţară cu treburi.

Când aduna cenuşa de pe vatră, iacă şi fetele măştihoaei veneau să se laude cu ce au văzut la petrecere şi s-o necăjească.

— Ce faci, Cenuşotcă-Potcă? Tot cu cenuşă umbli?

— Da! Pentru că am auzit odată o poveste foarte frumoasă, că din cenuşă a ieşit odată o pasere minunată.

— Vai, să vezi cât de frumos a fost astă-noapte la petrecere! Cu mult mai frumos ca în prima noapte !

— Ştiu foarte bine şi eu. Am văzut şi pe fata aceea frumoasă cu haina de aur, cu coroniţa şi pantofii de aur, răspunse fata.

— De unde ai văzut aşa de bine? o întrebă una din ele.

— Este acolo lângă gard un lemn înalt cu frunzele puturoase, m-am suit în el şi de acolo am văzut foarte bine, răspunse iar .

Nu ştiau cum s-o necăjească, căci nicicum nu izbuteau cu planul lor. Ea era tot veselă şi voioasă, iar ele ca vai de ele.

Merseră repede la mama lor şi-i spuseră iar că Cenuşotca şi astă-noapte a văzut tot, dintr-un lemn 'nalt, de lângă gard, care are frunze puturoase.

Când veni tatăl ei acasă, măştihoaia s-a dus la el şi i-a spus să taie numaidecât lemnul acela puturos de lângă gard.

Împăratul îndată dădu poruncă să fie tăiat lemnul acela. Şi după un ceas lemnul fu culcat la pământ.

În seara a treia, fetele iarăşi plecară cu mama lor la petrecere. Pe la miezul nopţii Cenuşotca noastră se sculă din pat odihnită bine, luă nuca de diamant şi îi zise:

”Dă-mi haina, nucuţă dragă !”

Haina îi căzu în braţe. Se îmbrăcă, îşi potrivi bine coroniţa în păr, îşi încălţă pantofiorii şi ieşi din odăiţă, trecu în grădină şi ieşi pe portiţa din grădină, ca şi până aci. Pe aici nu umbla nimeni.

Merse încet spre sala unde era veselia.

S-a nimerit să intre chiar când hora era mai în toi. Cum a intrat câţiva paşi, toată lumea s-a oprit din joc, muzicanţii au înlemnit, iar fetele şi prinţii împăraţilor şi crailor s-au adunat în jurul ei şi-i priveau cu drag toate podoabele ei de mare preţ. Împăraţii şi craii cu femeile lor se întrebau mereu: Cine şi a cui ar putea să fie? Şi nimeni nu ştia această mare taină. Împărăte-sele şi crăiesele începură să zică în şoaptă că fata asta e căzută din cer.

Muzicanţii începură să cânte şi prinţii se călcau pe picioare şi se înghesuiau, ca să poată ajunge să joace cu fata aceea în horă. Toţi prinţii au avut norocul să joace cu ea, ba unii mai îndrăzneţi au jucat-o şi de două ori.

Obosindu-se muzicanţii, s-a oprit hora, pentru ca să se mai odihnească, să-şi şteargă sudorile şi să-şi mai stâmpere setea. În acest timp, fata s-a strecurat prin umbra nopţii, cunoscând bine locul, şi se îndreptă spre grădina lor. Spre necazul ei, călcând într-o crăpătură sau într-o urmă, i-a rămas pantoful acolo. L-

a căutat ea, dar fiind întuneric beznă, nu l-a putut afla. N-a spus nimănui nimic, s-a culcat cu gândul la pantof.

Dimineaţa s-a sculat mai târziu. Şi-a văzut liniştită de trebuşoarele ei, ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic. Venind tatăl său mai devreme acasă cu fratele ei, acesta i-a cerut voie tatălui său să meargă la Sfânta Vineri, că i-a făgăduit că-i va da o zână, când va vrea să se însoare.

— Mergi, dragul meu, că ţi-a sosit vremea să te însori, îi răspunse împăratul.

Feciorul de împărat şi-a pregătit merindea de drum, a scos căluţul său din grajd, şi-a aşezat în spatele lui lucrurile trebuincioase, precum şi: *firul de păr de iepure, cornul, cureaua şipunguliţa cu floarea de busuioc.'*

Şi-a luat rămas bun de la toţi şi zicând: „Doamne-ajută”, a plecat la drum.

Cunoscând bine acum drumul, a ajuns la casa Sfintei Vineri mai repede ca întâia dată. Văzându-l, Sfânta Vineri îl întrebă:

— Ai venit să te însori?

— Da, maică Sfântă! răspunse voinicul.

— Bine, dragul meu, iacă mă duc să-ţi aduc pe aceea care ţi-e ursită să-ţi fie soţie.

Sfânta Vineri ieşi şi nu peste mult se întoarse ţinând de mână o zână frumoasă ca sfântul soare.

- Iacă, dragul meu, aceasta e mireasa ta. Îa-o şi să vă duceţi sănătoşi la casa tatălui tău şi vă faceţi nunta, zise Sfânta Vineri şi-i binecuvântă.

Feciorul împăratului îşi scoase oglinda şi uitându-se în ea gândi că ar fi bine să aibă o trăsură domnească trasă de şase cai. În clipeala aceea se pomeni cu o trăsură de toată frumuseţea. Sfânta Vineri veni cu două zâne tinerele, ţinându-le de mână, şi zise zânei-mirese:

— Iacă, îţi, dau aceste două zânişoare, ca să te ajute în treburile casei, iar când le va veni rândul să se mărite, să vă îngrijiţi de ele ca şi de nişte surori bune, şi să le măritaţi.

— Bine, maică Sfântă! Aşa vom face!

Acum feciorul de împărat şi-a luat mireasa de mână, şi amândoi luară câte o zânişoară de mână, se duseră în faţa Sfintei Vineri şi i se închinară, apoi îi sărutară pe rând mâinile şi poala hainei. Sfânta Vineri i-a sărutat pe frunte şi i-a binecuvântat.

După aceasta s-au urcat în trăsură şi au plecat.

Ajungând la palatul împăratului, aici se făceau pregătiri mari de nuntă. Feciorul de împărat credea că aceste toate se fac pentru el şi pentru mireasa lui. Bucuria împăratului şi a Cenuşotcii era foarte mare, şi împăratul spuse feciorului său, după ce se îmbrăţişară cu toţii:

— Tocmai bine aţi venit, dragii mei copii, ca să fac amândouă nunţile deodată, şi a ta şi a surorii tale dragi.

— Vai, la aşa bucurie mare nici c-am visat!

Şi merse şi-şi îmbrăţişă sorioara, iar aceasta se îmbrăţişă cu cele trei zâne.

Ce se întâmplase? După plecarea feciorului de împărat, a venit la palat un prinţ frumos, feciorul unui mare împărat, îmbrăcat numai în haine scumpe, cusute numai cu fir-de-aur, şi cu cai arăpeşti, toţi în şei şi frâne bătute în diamante, briliante şi smaralde, de-ţi luau vederile când te uitai la ei. Prinţul era ca soarele căzut din cer pe pământ. Acesta, luând parte la petrecerile împărăteşti, a văzut fata aceea îmbrăcată în diamant din tălpi până în creştet, a întrebat în toate părţile cine e şi unde e acea fată minunată, căci el i-a aflat pantoful, care l-a pierdut, dar nime-n-lume nu i-a putut da nici un răspuns, căci el voia s-o ia de soţie.

Văzând că nu poate da de urma fetei, amărât şi necăjit, a plecat cu toţi însoţitorii în ţara lui, departe spre răsărit.

Aici l-a primit cu bucurie tatăl său, împăratul, dar văzându-l foarte trist şi îngândurat, îl întrebă:

— Ce-ţi lipseşte, fiul meu drag? Poate ai văzut vreun prinţ străin îmbrăcat în haine mai frumoase şi mai scumpe decât ale tale, ori cai mai frumoşi şi mai împodobiţi decât ai tăi?!

— Nu, înălţate împărate, şi tatăl meu drag. Nici un împărat din câţi au fost acolo — şi-au fost mulţi de tot — nu s-au putut asemăna cu mine, nici cu hainele, dar nici cu caii. De prinţi nici nu-ţi mai pomenesc! îi răspunse feciorul.

— Atunci care ar putea fi durerea ta mare? îl întrebă din nou tatăl său.

— Iată care-mi este durerea: şi scoate din sân un pantofior de diamant. În ultima noapte de petrecere, pe la miezul nopţii, a venit la petrecere o fată frumoasă cum nu cred să se mai găsească una, şi era îmbrăcată din tălpi până-n creştet numai în diamante. Cum am dat cu ochii de ea, am luat-o şi am intrat cu ea în horă. Dar, aşa, ca la petrecere, au venit unul după altul şi au jucat-o toţi prinţii, şi numai eu singur am fost care am jucat cu ea de două ori. Muzicanţii, fiind obosiţi, s-au oprit din cântat. Şi în acest timp minunea aceea de fată a dispărut ca o nălucă. A doua zi, neputând dormi toată noaptea, fiind cu gândul la fată, m-am sculat şi am plecat să-mi mai treacă de necaz. Mergând aşa fără nici un rost, cu capul în pământ, mă pomenii cu un pantof de diamant în faţa mea. Era pantoful pe care îl purtase această fată picată din cer. Am ridicat de jos pantoful şi m-am uitat să văd nu cumva o fi şi fata prin apropiere, dar n-am văzut niciun suflet de om. M-am întors voios la gazda mea, am intrat în odaia mea şi m-am culcat şi am dormit ca mort. După ce m-am sculat, am început să

întreb şi pe unul şi pe altul, în toate părţile, cine cunoaşte acea fată. Toată osteneala şi alergătura a fost în zădar. Îmi vine să cred, ceea ce spuneau unele împărătese, că aceea a fost numai o nălucă!

— Nu te necăji, dragul meu, dă-mi pantoful mie şi eu îţi voi aduce dezlegarea acestei taine. Am eu în împărăţia mea un mare cetitor de stele şi mare vrăjitor, care dezleagă orice taină, fără nici un greş, îi spuse tatăl său, şi plecă.

Peste puţin timp, veni împăratul plin de voie bună şi-i spuse fiului său:

— Fata este a împăratului care a făcut petrecere, şi pe fată o găseşti în palatul împăratului, şezând pe vatra focului, plină de cenuşe, făcându-şi singură mâncarea, căci mama ei este de mult moartă, şi are o măştihoaie, care ar vrea s-o vadă moartă, ca să-şi poată mărita cele două fete ale ei, urâte ca mama-pădurii.

Cum auzi feciorul împăratului dezlegarea dată de acel cetitor de stele, se pregăti de drum, îşi luă cei mai buni ostaşi din toată oastea împărătească şi cei mai aprigi cai, şi porni la drum.

După câteva zile grele de drum obositor, ajunseră în ţara împăratului cu petrecerea, şi se îndreptară spre palatul împărătesc. Cum ajunseră în faţa porţii, prinţul dete cu iataganul în poartă, şi-ndată veni împăratul.

— Mulţi ani să trăieşti şi să stăpâneşti, înălţate împărate! Iacă, eu, feciorul împăratului împăraţilor de la Soare-răsare, ara venit să te întreb: ai înălţimea ta aici în palat o fată frumoasă care are haină, coroniţă şi pantofi de diamant?

— Am, dragul meu prinţ! Este fata mea! răspunse împăratul, dar de unde ai aflat taina asta? Căci nime-n lume nu ştie, numai eu, fata mea şi fiul meu.

— Înălţate împărate, răspunse prinţul, eu am fost la petrecerea pe care înălţatul a dat-o, şi în noaptea a

treia a venit o fată frumoasă ca soarele şi am văzut-o şi am jucat cu ea în horă, dar după câteva hore, ea a dispărut ca un vis şi n-am mai văzut-o. A doua zi am aflat pantoful acesta de diamant, şi am început să întreb şi de frunză, şi de iarbă, unde-i fata şi care-i fata, dar n-am putut afla nimic. Necăjit din cale-afară, am plecat spre casă, crezând că a fost numai o vedenie. Ajuns acasă, mi-am plâns durerea tatălui meu. Tatăl meu, care numai pe mine mă are pe lume, mi-a cerut pantoful şi a plecat cu el la un mare cetitor de stele şi vrăjitor mare. Şi acesta a spus că aici se află acea minunată fată, şi dacă e fata înălţatului împărat, eu îl rog pe înălţatul împărat să mi-o deie de soţie.

— Bine, dragul meu, dacă tu ai aflat pantoful ei, înseamnă că ea e sorocită să fie mireasa ta. Vino s-o vezi, îi zise împăratul.

Feciorul de împărat descălecă şi plecă cu împăratul, iar însoţitorii lui fură duşi să aşeze caii în grajd.

Când ajunseră la odăiţa fetei, tatăl ei îi deschise uşa şi feciorul de împărat îi arătă pantoful şi-i zise:

— Preafrumoasă fată! Cunoşti pantoful ăsta?

— Da, îl cunosc! răspunse fata, gata-gata să plângă de ruşinea tatălui ei, căci greşise că s-a dus la petrecere fără ştirea lui.

— Am venit să te cer de la tatăl tău. Vrei să-mi fii mireasă, să fii împărăteasa-împărăteselor?

Fata se uita în ochii tatălui ei şi aducându-şi aminte de dulcea ei maică, moartă de mult, începu să plângă în hohote. După ce se linişti, tatăl ei, mângâind-o ca un părinte bun, care o iubea foarte mult, îi zise:

— Buna mea fiică, te-ai făcut fată mare şi ţi-a venit şi ţie timpul să te măriţi. Ce zici? Place-ţi de prinţul acesta bogat, care a venit să te peţească,să te facă împărăteasa-împărăteselor?

— Îmi place foarte mult de el, şi numai cu el vreau să mă mărit, tată drag, răspunse fata, căci şi buna mea măicuţă mi-a spus în vis să mă mărit cu el, şi eu de aceea am plâns, căci mă gândeam şi îmi ziceam: Oare de ce nu i-a dat Dumnezeu zile, ca să fi trăit să ne vadă pe amândoi fericiţi?

Împăratul a dat poruncă să se pregătească toate cele de lipsă la o nuntă mare împărătească. Când erau pregătirile mai mari, atunci ajunsese şi feciorul împăratului cu mireasa lui. Acum bucuria era îndoit mai mare. Nunta celor doi fraţi s-a făcut deodată.

S-au trimis crainici-chemători pe la toţi împăraţii şi pe la toţi craii, mici şi mari, din toate colţurile lumii; au fost chemaţi toţi Feţi-frumoşii şi toate zânele. Venit-au şi oaspeţi nechemaţi: toate prietenele Cenuşotcii, mii şi mii de păsărele, toate cântăreţele pădurii, au venit să ţină loc de muzicanţi, ca să-nveselească nunta. Venit-au iepuraşii şi la invitarea lor toţi fraţii lor din împărăţia pădurilor: vulpile, lupii, urşii, căprioarele, veveriţele, încât era greu pământul de atâta lume.

Când au plecat tinerii la cununie, paserile mergeau în frunte, cântând pe întrecute şi umplând văzduhul cu glasurile lor. Zânele şi Feţi-frumoşii, cu braţele încărcate de flori, le presărau înaintea mireselor şi a mirilor, iepuraşii cu vulpile se ţineau pe după cap, la fel lupii şi cu căprioarele şi chiuiau cât îi ţinea gura. Urşii şi codaşii ceilalţi veneau în urma nuntaşilor, prinşi cu toţi în horă aprinsă de mai mare dragul.

De la cununie, nuntaşii s-au întors la palat. Aici i-au aşteptat mese-ntinse şi-ncărcate cu toate bunătăţile lumii, fel de fel de mâncări alese, ca la nunţile împărăteşti.

În fruntea mesei s-au aşezat mirii şi miresele, apoi împăraţii şi craii cu soţiile lor, prinţi şi prinţese,

şi la urmă preafrumoasele zâne, toţi după vârstă şi după rang.

La mese serveau iepuraşii şi veveriţele toate mâncărurile. Ursuleţii serveau beuturile cu vedrele şi cu ploştile. Căprioarele aduceau plăcintele, iar lupii, fripturile.

Muzicanţi au fost păsărelele. Capelmaistru[1] era cocostârcul; care bătea tactul. Privighetorile cu întreaga lor oaste de cântăreţi neîntrecuţi în toată lumea au desfătat nuntaşii trei zile şi trei nopţi fără-ncetare. S-a-ntins hora cât vedeai cu ochii.

A fost o nuntă cum nu s-a mai pomenit de când se fac nunţi pe lume.

Am fost şi eu la nunta celor doi fraţi, dar n-am fost chemat, ci aşa, din întâmplare. Fiind vânător, într-o zi când stăteam la pândă să prind un cerb, m-am luat după el, şi-am tot alergat peste dealuri, peste văi, ca doară l-oi ajunge undeva la loc potrivit, ca să-l iau la ţintă, şi m-am pomenit că cerbul intrase în mijlocul horii, ca să scape de mine. Eu îndată m-am întors în altă parte, ca să poată nuntaşii să se învârtească în horă, şi un iepuraş bătrân, dând ochii cu mine, m-a luat de mână bucuros de întâlnire, că, mă rog Dumneavoastră, era chiar dintr-un sat cu mine, m-a dus la bucătăria împăratului, unde el cu fraţii lui, tot de pe la noi, m-au omenit şi m-au goştit, aşa ca la o nuntă mare împărătească. Să fiu împărat, dacă voi minţi!

1 Capelmaistru — dirijor al unei orchestre mici.

Dick Whittington şi pisica lui

A FOST ODATĂ ca niciodată, cu mai mult de cinci sute de ani în urmă, un biet orfan pe nume Dick Whittington, care trăia într-un sat. Văzând că ambii părinţi i-au murit şi că rămăsese atât de sărac, oamenii din parohie îl hrăneau şi îl îmbrăcau şi îi arătau multă dragoste. Dar nici ei nu erau bogaţi, aşa că Dick nu mânca prea grozav, nici nu se îmbrăca cine ştie ce. Când află de marele oraş al Londrei, cu turnurile şi bisericile şi străzile pavate cu aur, căci aşa povesteau sătenii că ar fi, dori tare mult să meargă şi el să-l vadă. Nu ştia însă, ceea ce nu e de mirare, cum ar putea un băieiţaş sărac de la ţară să bată atâta amar de drum, cât era din satul lui şi până la Londra.

Ei, şi într-o bună zi, se auzi un clinchet de clopoţei pe uliţa mare şi un car cât toate zilele, încărcat cu fân şi tras de doi cai, poposi la han. Căruţaşul coborî să se răcorească atât el cât şi caii lui, iar Dick văzând că e prietenos intră în vorbă cu el.

— Încotro mergi, bădie? îl întrebă Dick.

— La Londra, dacă n-ai nimic împotrivă, răspunse căruţaşul.

— Trebuie să fie un loc minunat, spuse băiatul. Cât mi-ar place să merg acolo!

Căruţaşul văzu cât tânjea Dick să plece, şi după ce vorbi cu oamenii la care locuia flăcăul, se arătă gata să-l ducă la Londra cu carul, să aibă grijă de el, cât urma să stea acolo, şi să-l aducă iar când avea să treacă la înapoierea prin sat. Aşa că Dick adună într-o legătură puţinele lucruri pe care le avea şi urcă alături de căruţaş pe scaunul din spatele celor doi cai. Apoi căruţaşul plesni din bici, clopoţeii tresăriră şi… pe-aci ţi-e drumul spre Londra!

Când ajunseră în oraş, Dick privi în jur şi văzu casele mari şi bisericile înalte, dar, îndeosebi, se uita să descopere străzile pavate cu aur. Căci văzuse două sau trei coroane de aur în satul său şi ştia că preţuiau tare mult; aşa că socotea că n-ar avea decât să se aplece, să răzure puţin şi să desprindă câteva monezi de aur din pavaj, ca să se îmbogăţească destul pentru a putea trăi omeneşte şi pentru a avea haine cum se cuvine, mâncare bună şi poate şi o căsuţă mai ca lumea.

Pe deasupra gândea că ar putea răsplăti pe toţi cei din parohie, care se arătaseră atât de buni cu el.

Carul trase la un han din oraş şi pe când căruţaşul intră, Diick sări de pe locul lui şi porni să cerceteze cu privirea primprejur. Era sigur că străzile acelea de aur trebuie să fie chiar după colţ. Dar nu erau chiar acolo, aşa că iscodi puţin mai departe, şi încă puţitn mai departe şi, ca să nu lungimi vorba, se pierdu şi nu se mai putu înapoia la car. Se lăsă seara şi bietul Dick era atât de obosit, că se târî într-un colţ, se încovrigă pe un prag şi adormi.

În dimineaţa următoare bătu străzile în căutarea lucrurilor minunate despre care auzise. Dar nu prea văzu altceva decât străzi cu case de cărămidă şi oameni străini mergând la lucru. Îndată i se făcu şi foame şi n-avu altceva de făcut decât să ceară trecătorilor bani. Cei mai mulţi îl ocărau. Mulţi îl întrebară de ce nu-şi caută de lucru. Aşa că după ce-şi cheltui cei câţiva bănuţi primiţi pe pâine şi lapte începu să întrebe unde ar putea găsi o slujbă ca să-şi câştige hrana.

Umblă obosit până ce ajunse pe câmp, la marginea oraşului şi acolo află un ţăran care voia să-i dea de băut şi de mâncat şi un mănunchi de paie înttr-un şopron unde să-şi poată petrece noaptea, cerându-i în schimb să cosească. Munca era grea, dar era hrănit din belşug şi se simţea bine. În cele din unmă, totuşi,

cositul se isprăvi şi ţăranul nu mai avu de lucru pentru el. Aşa că iar umblă de-a lungul oraşului în căutare de lucru. Trei zile de-a rândul merse şi tot merse, dar n-avu noroc. Nimeni nu voia să-i dea de muncit sau să-i dăruie o coajă de pâiine, ca să nu moară de foame. În cele din urmă, frânt, căzu pe un prag şi adormi.

Era uşa casei unui neguţător bogat, domnul Fitzwarren, care se îmbogăţise făcând negoţ cu ţări îndepărtate. Când bucătăreasa domnului Fitzwarren deschise uşa, îl văzu pe Dick ghemuit şi zdrenţăros; îl trezi cu coada mărturii; asta pentru că era o femeie rea şi acră, ce nu putea suferi să vadă-n ochi hoinari şi murdari.

— Cară-te, leneşule, coate-goale ! strigă ea. Ce cauţi în pragul unui domn de seamă, poţi să-mi spui? Poate vrei să şterpeleşti ceva, nu-i aşa?

Bietul Dick n-avea putere să răspundă, dar se opinti să se ridice şi căzu din nou pe pavaj, că era lihnit de foame. Tocmai în acea clipă neguţătorul însuşi, domnul Fitzwarren, apăru. Îl întrebă de ce nu merge acasă sau de ce nu se întoarce la stăpânul lui şi, când află din cuvintele încâlcite ce se strecurau printre buzele băiatului că nu avea nici casă, nici stăpân, îl luă el în slujbă.

Când Dick mâncă şi se odihni, domnul Fitzwarren băgă de seamă că era un flăcău respectuos, deşi cam slăbit şi fără vlagă, din pricina lipsei de hrană, şi hotărî să-i dea de lucru la spălatul vaselor de bucătărie. Bucătăresei nu-i prea venea la socoteală asta, pentru că nu îi plăcea de Dick, dar nu putea face altceva decât să asculte de stăpânul său.

Lui Dick îi merse bine, în ciuda bucătăresei celei rele, care nu pierdea nici un prilej de a-l chinui în fel şi chip, cum ar fi vărsându-i zoi fierbinte peste picioare sau dându-i tot felul de munci neplăcute. Nu ştim cum s-a făcut că lui Dick i s-a dat pentru dormit o cameră goală şi friguroasă în pod, cu găuri în pereţi,

prin care noaptea năvăleau şobolani şi şoareci, de-l trezeau din somn. Tropăiau prin pat şi-l ciupeau de degete, dacă se întâmpla să le ţină pe afară. Din când în când, Alice, fiica stăpânului, îi făcea câte un mic dar, iar într-o zi, îi dădu un ban. Ieşind el pe stradă văzu o fată ce ducea în mâini o pisică neagră.

— Cât vrei pe pisica asta? o întrebă el.

— Nu mi-a trecut niciodată prin minte să o vând, răspunse fata. E tare pricepută la prins şoareci.

— Te rog, dă-mi-o mie, spuse Dick. Am tocmai nevoie de o pisică pricepută la prins şoareci.

— Păi, şi cât mi-ai da pe ea ? întrebă fata.

— Nu am decât un bănuţ, spuse Dick, dar ţi l-aş da cu bucurie dacă mi-ai vinde pisica.

Vedeţi că fetei i s-a făcut milă de Dick chiar dacă, de fapt, nu voia s-o vândă pe Puss; aşa că luă banul lui Dick şi îi dădu pisica. Dick o ţinu în pod şi o hrăni cu firimituri şi cu laptele pe care îl oprea din propria lui porţie şi pe care îl scotea în taină din bucătărie. Şi, foarte curând după aceea, Puss izgoni toţi şobolanii şi şoarecii şi Dick putu dormi în tihnă. Dick şi pisica lui începură să ţină mult unul la celălalt şi, când nu veghea găurile din podea, Puss se încovriga la capătul patului lui Dick şi se încălzea acolo.

Într-o bună zi, domnul Fitzwarren îşi chemă toate slugile şi le spuse că urma să pornească o nouă corabie pe mări şi că toţi ar fi putut să aibă un câştig de pe urma ei. Corabia se îndrepta spre ţărmuri îndepărtate; era încărcată cu tot felul de lucruri ce aveau să fie schimbate pe mărfuri de preţ. Toate slugile puteau trimite un lucru de-al lor pe corabie şi să dobândească apoi partea din câştig. Unii au dat giuvaeruiri şi brelocuri, alţii, vestminte şi alţii, bani puşi de-o parte din simbriile lor. Numai Dick nu se înfăţişă cu nimic, deoarece nu avea nimic ce să fie numai al lui. Dar Alice băgă de seamă că el nu era printre ceilalţi, aşa că trimise să-l aducă şi îl întrebă

de n-ar vrea şi el să-şi încerce norocul. Dick îi spuse că n-avea nimic de trimis. Atunci Alice îşi aminti de pisica lui Dick şi îl îndemnă s-o trimită.

— Fie, spuse Dick, deşi gândul de a se despărţi de Puss îl îndurera. O voi trimite pe Puss, dacă credeţi că ar putea fi de folos.

— Bineînţeles că ar putea fi de folos, strigă Alice însufleţită. Va goni şobolanii şi şoarecii de pe corabie.

Aşa că Dick îşi luă rămas bun de la pisică şi, în ziua următoare, aceasta fu dusă pe puntea corăbiei, care curând ridică pânzele spre coastele îndepărtate.

Pierderea pisicii îl făcu pe Dick să fie tare nefericit; şobolanii şi şoarecii începură să-l trezească noaptea, aşa că se întâmpla să întârzie dimineaţa la lucru. Prietena lui, Alice, plecă la ţară pentru câtăva vreme şi bucătăreasa începu să se poarte tot mai urât cu el. Nu numai că îi făcea tot felul de rele, ori de câte ori putea, dar începea chiar să-l batjocorească din pricina pisicii.

— Auzi, să trimiţi un animal ca ăla într-o astfel de călătorie ! spunea ea. Şi, cam cât crezi, mă rog, că vei lua pe ea, vânzând-o? Apoi, după câte zic eu, tocmai bine cât să poţi cumpăra un băţ bun să baţi pe cineva cu el.

În cele din urmă, Dick nu mai putu răbda. Îşi pierduse pisica, îşi pierduse prietena, pe Alice, cât despre bucătăreasă, ea devenise din ce în ce mai rea. Aşa că îşi împachetă într-o batistă puţinele lucruri pe care le avea şi plecă într-o dimineaţă, de îndată ce se lumină. Se aşeză pe marginea drumului şi chibzui încotro să o apuce. Îi era tot una pe ce drum s-o ia şi nu se putea hotărî. Când, deodată, auzi sunetele unor clopote îndepărtate, răzbătând văzduhul liniştit al dimineţii. Şi pe când Dick le asculta, ele păreau a-i vorbi; şi iată ce spuneau:

”Sună, sună, Whittington,

preacinstite feţe,
sună, sună, Whittington
e primar al Londrei.”

Clopotele păreau a spune iară şi iară aceleaşi vorbe.

— Primar al Londrei! îşi spuse Dick. Apoi, dacă asta mă aşteaptă, tot mai e ceva de nădăjduit.

Aşa că se ridică, îşi puse legătura pe umăr, se întoarse pe drumul pe care venise şi porni uşurel spre oraş. Şi merse, şi merse tot răsunându-i în urechi clopotele, până ce ajunse la casa stăpânuilui său. Gospodăria începuse să se trezească şi Dick făcu în aşa fel încât săse strecoare înăuntru nebăgat în seamă, şi îşi începu munca pe când bucătăreasa cobora să-şi înceapă ziua de lucru.

Între timp, biata pisică a lui Dick se străduia să fie de folos pe corabia domnului Fitzwarren. Călătoria fu lungă şi erau şobolani şi şoareci printre mărfuri, dar Puss îi vână, gonindu-i apoi în găurile lor şi ucise cât putu mai mulţi. În curând, atât căpitanul cât şi întreg echipajul află ce pisică bună şi deşteaptă era.

În cele din urmă, atinseră coasta unde locuiau maurii cu pielea întunecată. Corabia trase într-un port şi i se spuse căpitanului că trebuie să salute regele ce domnea în acea ţară. Maurii de pe coastă erau în mare fierbere, deoarece cei mai mulţi dintre ei nu mai dăduseră cu ochii de oameni albi până atunci.

Căpitanul fu dus la palatul domnesc, trecu de străjile negre şi ajunse în faţa regelui. Regele îi spuse că putea aduce mărfurile la palat, ca să le vadă, şi să se hotărască dacă urma să cumpere ceva. Apoi fu condus într-o sufragerie lungă, unde se pregătise o masă mare în cinstea lui. Regele şi regina, căpitanul corăbiei şi curtenii se aşezară pe perne şi preşuri, după obiceiul ţării. De-abia aduseră slugile bucatele cu mirodenii, orez şi fructe, şi le aşezară în dreptul

oaspeţilor, că se stârni o adevărată învălmăşeală în spatele perdelelor şi năvăli în sală o haită de şobolani, ce începu să se înfrupte din felurile de bucate. Aproape nici nu băgaseră în seamă slugile ce încercau să-i gonească şi cu mare greutate unii dintre domnii şi doamnele de faţă izbutiră să apuce ceva de mâncat.

— Ce nenorocire sunt aceşti şobolani pentru înălţimea Voastră, spuse căpitanul. Vă hărţuiesc în felul acesta, adesea?

— Domnule, spuse oftând regele, la fiecare masă e acelaşi lucru. Sfetnicii şi doctorii nu au găsit nici un leac împotriva acestor monştri. Aş da jumătate din avutul meu oricui m-ar putea scăpa de grozăvia asta.

— Avem în Anglia, spuse căpitanul, o fiinţă mică pe care o ţinem prin case tocmai pentru ca să omoare şi să mănânce şoareci. O numim pisică. N-aveţi pisici în această ţară?

Regele îi ceru să descrie fiinţa aceea, dar nimeni nu auzise despre aşa ceva pe acolo. Fu întrebat cum s-ar putea găsi o pisică.

— Avem noi una, Înălţimea Voastră, răspunse căpitanul, pe bordul corăbiei noastre; dar e foarte de preţ, deoarece avem şobolani şi şoareci pe corabie şi e singurul nostru mijloc ca să-i ţinem la distanţă.

— Ah, ce n-aş da să am acel animal! oftă regele. Ar fi o mare binecuvântare pentru mine şi casa mea.

— Apoi, spuse căpitanul, care se gândea tot la negustorie şi care ştia că regele era un om nemaipomenit de bogat, apoi, ce ar da Înălţimea Voastră pe ea?

Regele gândi puţin.

— Ad-o deseară la palat, spuse el, să vedem ce poate. Dacă e în stare să facă ce spui, o să vorbim după aceea despre plată.

Ei, şi în aceeaşi seară căpitanul o duse pe Puss în braţe, cu băgare de seamă, la palatul regal şi fu primit încă o dată în sala de oaspeţi. Urma să fie o altă

petrecere. De îndată ce mâncarea fu adusă de slugi, şobolanii se repeziră asupră-i din toate părţile. Numai că lui Puss nu trebuia să i se spună ce are de făcut. Ţâşni din strânsoarea căpitanului, sări de-a dreptul la cel mai apropiat şobolan, unul mare şi brun, care tocmai îşi făcea de lucru cu căratul unei bucăţi de carne şi îl ucise pe loc. Aceeaşi soartă avură o duzină de hoţi, iar ceilalţi o luară la sănătoasa, pe după perdele, şi duşi au fost. Regele, regina şi curtenii priveau uluiţi.

— Drept e, spuse regele, dacă aş avea această fiinţă, până la sfârşitul săptămânii n-ar mai fi un şobolan în palat.

— Adevărat, dragul meu, spuse regina; trebuie să fie a ta. Zău că trebuie. Dă-i acestui căpitan de treabă orice ţi-ar cere.

Aşa că regele se învoi să cumpere pe un preţ frumos întreaga încărcătură a corăbiei şi să mai dea pe deasupra de zece ori banii aceştia pentru pisică. Căpitanul socoti învoiala bună şi pe măsura unui atât de mare conducător, aşa că o primi fără târguială.

Întregul echipaj benchetui ziua următoare la palat, marfa fu descărcată şi schimbată pe aur şi giuvaeruri şi o lăcriţă deosebită cu pietre preţioase foarte rare fu înmânată căpitanului în schimbul lui Puss. Apoi corabia ridică din nou pânzele, îndreptându-se spre Anglia.

Într-o frumoasă dimineaţă, pe când domnul Fitzwarren, neguţătorul londonez, şedea în spatele tejghelii sale, cineva bătu la uşă.

— Veşti bune! Veşti bune pentru domnul Fitzwarren! spuse un glas şi căpitanul intră urmat de un marinar al său, ducând o lăcriţă grea şi o hârtie pe care sta scris conţinutul corăbiei.

— Corabia dumneavoastră s-a întors acasă, domnule, îi spuse căpitanul. Iată ce am adus.

Neguţătorul ură bun-venit căpitanului, porunci să i se aducă vin şi citi cu băgare de seamă lista de bunuri aduse de el. Apoi căpitanul îi povesti domnului Fitzwarren despre pisica lui Dick Whittington şi deschise lăcriţa cu giuvaeruri pe care, regelei o dăduse în schimbul ei.

Mulţumit cum era neguţătorul de izbândă călătoriei, se întoarse către una din slugi:

— Trimite după domnul Whittington, spuse.

Dick, la acea vreme, curăţa oale pentru bucătăreasă şi era plin de grăsime şi funingine; dar dădu ascultare poruncii stăpânului său, chiar aşa cum era. Domnul Fitzwarren îi dădu comoara şi îl sfătui să o pună bine.

Dick dădu căpitanului corăbiei şi marinarilor săi, şi tuturor celorlalte slugi — chiar şi bucătăresei celei rele — daruri de seamă, deoarece nu era dintre cei ce vor să-şi păstreze averea numai pentru ei înşişi. Şi toţi îi mulţumiră, băură în sănătatea lui şi îi urară noroc.

Dick îşi cumpără haine noi de la un croitor şi când fu curat, îngrijit şi bine îmbrăcat, părea un flăcău la fel de elegant ca orişicine din oraşul Londrei. Domnul Fitzwarren îi spuse să rămână în casa lui, fiindcă îşi dăduse seama că fiica sa Alice şi tânărul Dick Whittington se îndrăgostiseră unul de celălalt. Dick îi dădea lui Alice tot felul de daruri, şi curând se căsătoriră şi făcură o nuntă mare, la care au fost invitaţi primarul Londrei, şeriful şi consilierul municipal. Ei locuiră într-o casă a lor, plăcută şi impunătoare şi domnul Whittington ajunse unul dintre cei mai cunoscuţi oameni ai oraşului. Nu peste mult, aşa spune povestea, el deveni şerif, şi fu înnobilat de regele Angliei ; şi Sir Richard Whittington fu de trei ori primar al Londrei.

Balaurul cu opt capete

E MULT, foarte mult de atunci. Pe vremea aceea era stăpân peste tot Cerul şi Pământul un zeu foarte puternic. Şi când fu aproape de moarte, zeul acesta împărţi moştenirea lumii întregi între cei doi băieţi şi o fată pe care îi avea. Fetei, pe care o chema Amaterasu, îi dădu Soarele; băiatului mai niare, numit Susanoo, îi dădu Marea, iar celui mai mic, Luna, fiindcă era de pe atunci o fire liniştită; chipul lui blând se poate vedea şi azi când e lună plină.

Amaterasu fu fericită cu alegerea părintelui ei. Îşi luă numaidecât împărăţia în primire, bucuroasă că poate face atâta bine oamenilor, animalelor şi plantelor, cu căldura şi lumina Soarelui.

Din toţi trei, Susanoo nu fu deloc mulţumit cu moştenirea primită şi se arătă foarte supărat cu Marea, partea ce-i revenise lui.

— Dar ce? Eu să stau într-un loc umed şi rece, în timp ce soră-mea se răsfaţă în căldură?

De necaz, se repezi pe Cer, dădu buzna în odaia frumoasă dinăuntru Soarelui, unde surioara lui învăţa pe fetiţe să ţească pânză în fire de aur şi de argint, se năpusti pe gherghefuri şi pe războiul, le strică şi le rupse firele, băgând groaza în bietele fete.

Amaterasu, înspăimântată, o rupse la fugă afară şi se ascunse într-o peşteră din creierul munţilor.

Şi cum se închise în peşteră, cum se cufundă toată lumea în întuneric beznă, că doar ea era Zeiţa Soarelui şi putea să facă lumină ori întuneric după bunul ei plac. Ba oamenii spuneau că lumina Soarelui izvorăşte din ochii ei strălucitori.

Atunci ceilalţi zei rămaşi în întuneric au fost tulburaţi şi deznădăjduiţi. Ce să facă ei, să aducă

iarăşi lumina pe lume? S-au chibzuit în tot felul şi iată ce au hotărât:

Şi-au amintit că Amaterasu era din fire curioasă — că de! doar era femeie — şi au pus pe o altă zeiţă să danseze în faţa peşterii unde se ascunsese Amaterasu; iar în jurul dănţuitoarei ceilalţi zei au început să cânte şi să râdă, ba au mai pus şi pe cocoşi să le dea ajutor.

Când a auzit zgomot, Amaterasu, curioasă, a crăpat niţel intrarea peşterii, ca să vadă ce e. Zeii, care atâta, aşteptau, i-au pus în faţă o oglindă şi i-au strigat:

— Uită-te aici, la această nouă zeiţă, mai frumoasă decât tine!

Amaterasu, care vedea pentru prima oară o oglindă, nu şi-a închipuit că ceea ce privea ea acolo nu era decât chipul ei răsfrânt în oglindă. Şi, din ce în ce mai curioasă să vadă cum dansează noua zeiţă, a ieşit afară. Atunci, un zeu voinic, care se aţinea la gura peşterii cu un bolovan cât toate zilele, a astupat repede intrarea, încât zeiţa, rămânând afară, n-a avut altceva de făcut decât să se întoarcă în odaia sa din Soare.

Iar pe fratele ei zeii l-au pedepsit, de teamă să nu mai facă vreo poznă, dându-l afară din lumea zeilor.

Bietul Susanoo, izgonit din Cer, a fost silit să se coboare pe păimânt.

Aci, pe când se plimba pe marginea unei ape mari, zări pe un om bătrân şi o femeie bătrână, ţipând şi plângând şi îmbrăţişând pe fata lor.

— Ce e? Ce vă bociţi? Întrebă Susanoo.

— Uite, spuse moşul, am avut opt fete; da', vedeţi dumneavoastră, lângă coliba unde locuim e o balltă, şi-n baltă şade un balaur grozav de mare.

— Un balaur cu opt capete, zise baba.

— Şi în fiecare an o dată, balaurul iese de acolo şi ne mănâncă câte un copil. Acu' am mai rămas doar

cu fata asta şi azi e ziua când balaurul trebuie să iasă s-o înghită şi pe ea.

Şi bieţii oameni se puseră iar pe plâns.

— Nu vă fie frică, le spuse Susanoo. Eu pot să vă scap fata. Uite ce să faceţi: luaţi opt hârdaie mari, umpleţi-le cu rachiu tare, puneţi-le unul lângă altul, într-un loc, şi plecaţi de acolo.

Oamenii aşa făcură. Şi abia isprăviră treaba, că şi zăriră dihania apropiindu-se. Era aşa de lungă, că de-abia îşi târa corpul pe opt dealuri şi opt văi.

Acu' balaurul avea el opt capete, dar avea şi opt nasuri, aşa că pe fiecare nas îl gâdilă mirosul tare de rachiu. Băgă câte un cap în câte un hârdău şi bău, şi bău, până ce se îmbătă mort, de i se bălăbăneau balaurului cele opt capete somnoroase, ameţite de băutură.

Când adormi bine, Susanoo, care atâta aştepta, se repezi cu sabia sa şi îi tăie pe rând toate opt capetele, iar pe urmă îi sfârtecă şi corpul în bucăţi.

Dar când să-i taie coada, ce să vezi, lucru de mirare! Sabia i se frânse în două. Şi pentru că balaurul murise, de nu mai era nici o primejdie, se apropie mai bine să caute în coada balaurului şi dădu de o sabie cum nu se poate mai frumoasă, împodobită cu pietre scumpe.

Când văzură moşneagul şi baba dihania răpusă şi singura lor fiică, ce le mai rămăsese, vie şi nevătămată, nu mai putură de fericire. O dată cu ei veni şi fata să-i mulţumească, şi cum era chipeşă şi mândră, Susanoo o îndrăgi şi se însură cu ea. Dar cu fata se purtă foarte blând, nu cum făcuse cu soru-sa.

Şi locuiră fericiţi la un loc cu părinţii fetei. Iar când, după mulţi ani, muri moşul şi baba, şi, mult mai târziu, muri Susanoo cu nevastă-sa, sabia cu pietre preţioase rămase moştenire copiilor lor, şi pe urmă nepoţilor şi strănepoţilor, şi tot aşa din tată în fiu, până ce ajunse în mâinile Mikadoului, împăratul

Japoniei, care o păstrează bine, ca pe cea mai scumpă comoară.

Unchiaşul făcător de minuni

DE MULT, tare de mult, trăia odată un om bătrân, el şi cu nevasta sa. Şi oamenii aceştia îndrăgiseră un biet câine, pe care îl hrăneau cu peşte şi cu tot ce aveau ei mai bun în bucătărie.

Ăst câine, venise cine ştie de unde rătăcit, obosit şi însetat. Nimerise mai înainte la nişte vecini răi la inimă, care îl bătură şi îl alungară. Când auzi cum schiaună de durere, moşul ieşi afară şi îl chemă cu duhul blândeţii, până ce câinele intră cu sfială.

— Tot suntem noi singurei, zise el babei, să-l oprim la noi. Unde mănâncă două guri, poate să trăiască şi el.

Într-o zi, pe când bătrânii gospodăreau pe afară în grădină, câinele veni după ei şi începu să se gudure şi să se joace în jurul lor. Deodată îl văzură că se opreşte scurt şi că începe să latre, dând din coadă cu putere:

— Uau! Uau !Uau!

Bătrânii socotiră că a mirosit el ceva bun de mâncare, ascuns în pământ şi aduseră o sapă ca să scormonească. Când colo, ce să vezi? Locul era plin cu monede de aur şi de argint şi cu tot felul de lucruri preţioase, îngropate acolo.

Moşul şi baba cărară împreună comoara în casă, şi după ce făcură pomană săracilor, îşi cumpărară câmpuri de orez şi de grâu şi ajunseră oameni avuţi.

Acuma, într-o casă vecină, vieţuiau un om şi o femeie, amândoi lacomi şi zgârciţi. Aceştia, când auziră de întâmplarea fericită, veniră la bătrâni să-i roage să lase câinele să stea la ei puţin timp, zicând că tare le era drag şi lor. Moşnegii se în-voiră bucuroşi.

Cum sosiră cu el acasă, vecinii pregătiră mâncare bună pentru câine şi îi spuseră:

— Dacă ai binevoi, domnule câine, ţi-am fi foarte îndatoraţi să ne arăţi şi nouă un loc unde să fie îngropate parale multe.

Câinele însă, care până atunci nu primise de la vecini decât lovituri şi bruftuială, nici nu se atinse de bunătăţile ce i le puseră dinainte.

Atunci oamenii răi, înfuriaţi, îl legară cu o funie de gât şi-l traseră afară, în grădină, târându-l de colo până colo. Dar toate fură în zadar. Oriîncotro îl duceau, nu ieşea nici un lătrat din gâtlejul său , pentru ei, câinele n-avea nici un „uau-uau”.

În cele din urmă, animalul se opri într-un loc şi începu să miroasă. Vecinii, crezând că e locul cu norocul, se repeziră şi săpară, dar nu găsiră decât murdării şi stârvuri, care răspândeau o duhoare de trebuiră să-şi astupe nasul.

Furioşi că fuseseră amăgiţi în aşteptările lor, oamenii răi loviră cu sapa pe bietul câine, până ce îl uciseră.

Când văzu unchiaşul cel bun că a trecut atâta vreme şi câinele tot nu s-a întors acasă, se duse la vecin să-l întrebe. Iar omul rău îi răspunse că-l omorâse şi că-l îngropase la rădăcina unui pin.

Bietul bătrân, cu inima grea de durere, se duse la locul unde fusese îngropat câinele său iubit, cu o strachină plină de mâncare bună, arse tămâie şi presără flori pe mormânt, vărsând şiroaie de lacrimi.

Noaptea, pe când bătrânul dormea, i se arătă câinele său drag care îi mulţumi pentru tot ce făcuse pentru el şi îi spuse:

— Pune să taie pinul sub care sunt eu îngropat şi fă din el o piuliţă. Când te vei folosi de ea, să te gândeşti la mine.

Cum se trezi, unchiaşul făcu întocmai cum îi spusese câinele: tăie pinul şi îşi făuri din lemn o

piuliţă pentru grâne. Dar când puse orezul în ea, ce să vezi? Fiecare bob se făcu o piatră preţioasă, iar în tot, o bogată comoară.

Când vecinii cei plini de pizmă auziră şi de minunăţia asta, cerură bătrânilor să le împrumute şi lor piuliţa fermecată. Dar nici nu apucară să piseze în ea orezul, că totul se prefăcu în gunoi. Cuprinşi de furie, oamenii pizmaşi sparseră piuliţa şi îi deteră foc.

Bătrânul nici nu bănuia ce soartă avusese preţioasa sa piuliţă; numai că nu se dumirea de ce vecinii nu a mai înapoiau.

Într-o noapte, câinele se arătă din nou şi povesti ce ispravă răutăcioasă îi mai făcuseră vecinii săi. Îi spuse că dacă va strânge cenuşa piuliţei arse şi o va presăra pe pomii uscaţi de secetă, arborii vor învia şi vor înflori dintr-o dată.

Bătrânul se miră foarte de răutatea celor doi oameni şi nu-şi putu închipui cum poate fi cineva atâta de negru la inimă, încât să se răzbune până şi pe un lucru neînsufleţit.

Cum se făcu ziuă, moşneagul alergă plângând la casa veciniilor săi şi îi rugă să-i dea înapoi cel puţin cenuşa comorii lui. Aceştia, socotind că nu mai au ce să facă cu dânsa, i-o înapoiară. Bătrânul mulţumi şi se întoarse repede acasă.

Aici primul gând îi fu să încerce puterea cenuşii asupra unui cireş uscat din fundul grădinii sale. Cum atinse pomul, cum se acoperiră crengile de muguri, pe care îi vedeai cu ochii cum se deschid şi înfloresc.

Uimit de această minune, moşul puse cenuşa într-un coşuleţ şi plecă să cutreiere ţara, dând de ştire pretutindeni că el avea puterea să aducă iarăşi la viaţă copacii uscaţi.

Şi îl rugau oamenii să le învieze grădinile cu pomi roditori din sămânţă rară. Şi pretutindeni, cum vântura puţină cenuşă din piuliţa arsă, cum prindeau imediat viaţă arborii.

Vestea ajunse la urechile unui prinţ, care, auzind de moşneagul făcător de minuni, socoti faptul drept un lucru foarte ciudat. El trimise după unchiaş, iar acesta cum i se înfăţişă smerit, prinţul îi spuse:

— Am o livadă întreagă de pomi cu fructe rare, dăruiţi de împărat, dar uscaţi cu toţii de seceta cumplită de astă-vară, Arată-ţi puterea şi te voi răsplăti cum se cuvine.

Moşul răspândi o parte din cenuşă asupra crengilor moarte şi deodată întreaga livadă se îmbrăcă în haina de sărbătoare a mugurilor înfloriţi. Prinţul îl dărui cu bogate mătăsuri, cu haine scumpe şi alte multe daruri, încât moşul plecă acasă încărcat şi plin de bucurie.

Dar vecinii cei răi, cum auziră de această nouă veste care fericea pe moşneag, se repeziră la locul unde arseseră ei piuliţa, adunară toată cenuşa ce mai rămăsese, o puseră într-un coş cu care omul cel rău porni în grabă în oraşul apropiat. Aici dădu zvon că e omul care poate să redea viaţa copacilor uscaţi şi să-i facă să înflorească.

Nici nu avu mult de aşteptat, că un prinţ îl şi chemă la castel şi îi porunci să învieze pomii din grădina sa. Prinţul însuşi veni cu el ca să vadă cu ochii minunea. Dar când se urcă omul cel rău în copac şi presără cenuşa peste crengile uscate, nici un mugur, nici o floare nu se iviră. Ba încă, toată cenuşa zbură în ochii şi în gura prinţului, orbindu-l şi înăbuşindu-l.

Când oamenii de la curte văzură cum i-a păcălit omul cel rău, se repeziră la el, îl înhăţară şi-l bătură, de era cât pe-aci să-l şi ucidă. Ca vai de el, se târî până acasă, unde mai să moară de necaz şi de ruşine; că-l mai vedea şi nevasta în halul ăsta.

Bunul unchiaş, cu baba sa, aflând de belelele în care căzuseră vecinii, trimiseră după ei şi după ce le spuseră că lăcomia şi cruzimea sunt pierzania omului,

dovadă toate cele ce au păţit, le dădură şi lor o parte din bogăţiile adunate cu atâta stăruitor noroc.

Iar vecinii, recunoscând acum, după atâtea întâmplate, că, într-adevăr, aşa e, se îndreptară şi mulţumiră binefăcătorilor lor. De atunci, duseră şi ei viaţă bună, liniştită, nu ca înainte.

Păţania iepurelui alb

TRĂIA ODATĂ, de mult, în insula Oki, foarte departe de aici, un iepure alb.

Dar, cine e mulţumit cu ce are? Voia şi el să schimbe locul, că i se urâse numai pe insulă. Zile şi nopţi tot chibzuia în fel şi chip, dar în zadar, că nimic nu găsea.

Într-una din zile, un crocodil trecu prin apropierea insulei. Iepurele alb, muncit de gândul său, era să se îndepărteze, că n-avea chef de vorbă, când deodată îi trăsni prin cap un gând năstruşnic. Sentoarse repede spre crocodil şi-i strigă:

— Hei, ia ascultă! Veţi fi voi crocodilii mai mari, dar tot neamul nostru iepuresc e mai numeros !

Namila se opri din înot, se apropie de ţărm, deschise o gură cât o şură şi zise:

— Ţi se pare, pentru că nu ştii câţi suntem în fundul apei!

— Aşa, zise iepurele, atunci hai să ne numărăm!

— Hai, dar cum să facem?

Iar iepurele, şiret, îi spuse:

— Iată cum: voi crocodilii să vă aşezaţi în şir de aci până la ţărm, într-o singură linie, plutind pe mare: eu o să merg repede pe spatele vostru şi o vă să număr în fugă.

— Bine, zise crocodilul şi plecă să spună celorlalţi.

Atunci crocodilii se înşirară aşa cum fusese vorba, iar drăcosul de iepure trecu pe spinarea lor cât e marea de mare, până la ţărm. Când fu însă aproape de mal, nu-l mai răbdă inima şi le strigă, plin de bucurie:

— Asta am vrut: să ajung la mal. Sâc, proştilor, că v-am păcălit!

Cum sfârşi de vorbit, cel din urmă crocodil, care era mai aproape, se înfurie şi repezindu-se după el, îi sfâşiie pielea şi-l jupui de tot, de rămase bietul iepure numai cu carnea pe el, roşie, plină de sânge.

Tocmai atunci trecură pe acolo optzeci de zei, toţi fraţi, care se duceau să ceară de nevastă pe prinţesa Yakami; că se dusese vestea peste nouă mări şi nouă ţări, despre frumuseţea şi despre sufletul ei ales. Şi când văzură pe nenorocitul de iepure că ţipă şi se vaită de durere, îl întrebară:

— Da' ce e cu tine?

El le răspunse, văitându-se:

— Iacă, vrusei să trec pe ţărm pe spinarea crocodililor şi, ca să stea, le spusei că vreau să-i număr. Dar ei, de necaz că i-am păcălit, uite ce-mi făcură.

Zeii, ca să-şi bată joc de el, îi spuseră:

— Du-te de te scaldă în apa sărată a mării şi pe urmă întinde-te să te usuci la vânt, că-ţi trece!

Iepurele dădu fuga de se băgă în mare, dar îl cuprinse deodată o usturime din pricina sării din apă, de credea că o să înnebunească. Aşa că, repede se întinse la vânt, astfel cum îl povăţuiseră zeii. Atunci i se zbârci carnea de nu mai putu de durere.

În urma zeilor, mergeau serviitorii lor, care le purtau bagajele; iar cel din urmă dintre ei îl întrebă şi el, ce-a păţit. Iepurele îi povesti totul de la început. Iar servitorului, care era şi el un fel de zeu, i se făcu milă de el şi îi zise:

— Uite ce să faci: mai întâi du-te iute de te spală cu apă dulce de izvor; pe urmă adună polen de papură şi dă-ţi cu el pe tot corpul şi aşa o să-ţi treacă!

Iepurele alb se codi la-nceput, crezând că iar e vreo păcăleală; dar fiindcă nu mai putea de usturime, iar chipul blând al servitorului îi insufla încredere, dădu fuga la izvor şi îşi alină durerile cu apă rece ca

gheaţa. Apoi, adună în grabă polen de pe florile de papură, se tăvăli în el aşa ca să-i acopere toată carnea, şi — ce să vezi? Numaidecât începu să-i crească toată blana la loc, aşa cum fusese înainte.

Acuma, iepurele acesta era un iepure fermecat; după ce s-a făcut bine, îi spuse aşa binefăcătorului său:

— Îţi mulţumesc din toată inima pentru binele pe care mi l-ai făcut. Pe cei optzeci de răi, care şi-au bătut joc de mine, îi blestem să nu li se împlinească ceea ce şi-au pus în gând. Numai tu vei izbândi.

— Bine, iepure alb, zise el râzând, dar măririle lor se duc să ceară de nevastă pe frumoasa prinţesă Yakami. Cum o să se mărite prinţesa cu un servitor!

— Uite aşa bine. Îi blestem să n-ajungă nici unul să ia de nevastă pe prinţesă. Tu, măcar că eşti numai un servitor, tu o să te însori cu ea.

Servitorul clătină din cap cu neîncredere, apucă bagajele şi goni cu ele după zei.

Când ajunseră la castel, unul după altul, cei optzeci de zei se înfăţişară minunatei prinţese, punându-i la picioare nestemate strălucitoare şi jurându-i dragoste până la moarte.

Era unul mai frumos decât celălalt, îmbrăcaţi numai în aur şi mătăsuri scumpe. Dar prinţesa nici pe unul nu-l plăcu. Privirile ei cercetătoare se opriră asupra binefăcătorului iepurelui alb.

— Dar acesta, prea mărită domniţă, nu este decât un servitor, ziseră nedumeriţi zeii.

— Pe el îl vreau de soţ, răspunse prinţesa, zâmbind cu blândeţe.

Şi făcură nuntă fără pereche, de se duse pomina, iar în capul mesei fără sfârşit, cine credeţi că sta, rozând cu poftă o lăptucă mare cât el? Chiar iepurele alb. Că avuseseră grijă să-l poftească la praznic, iar el nu putuse să nu primească o cinste atât de deosebită.

Povestea celor doi fraţi

ODINIOARĂ, trăiau într-o împărăţie îndepărtată doi fraţi de viţă domnească. Celui mare îi plăcea grozav să pescuiască şi, ori că avea noroc, ori că era el dăruit cu vreo deosebită putere, nu ştiu, dar prindea cu uşurinţă tot felul de peşti, şi mai mari şi mai mărunţei. Era destul să arunce undiţa în apă, că se şi agăţa vreunul.

Cel mai mic se da în vânt după vânătoare. Bucuria sa cea mai mare era să gonească pe coline, prin păduri, peste tot, unde dobora lesne păsări şi tot felul de animale.

Dar pesemne că omului i se urăşte cu o ocupaţie şi râvneşte curând la alta. Într-o bună zi, fratele cel mic îi spuse celuilalt:

— Hai să schimbăm: tu să vânezi în locul meu, iar eu o să încerc să pescuiesc. Dă-mi undiţa ta.

Fratele cel mare, la început, nu vru să se învoiască. Se obişnuise cu plăcerea lui şi îi venea greu să o părăsească. Dar atâta stărui celălalt, încât, în cele din urmă, zise:

— Bine, fie. Hai să schimbăm.

Cel cu vânătoarea îşi încercă norocul cu undiţa, dar, ca un făcut, nu prinse nici un peşte, ba mai pierdu şi cârligul undiţei în mare.

Când auzi de asta, pescarul îi spuse:

— Una este vânătoarea, alta e pescuitul. Fiecare cu ce a apucat şi cu ce s-a obişnuit. Să ne întoarcem la ocupaţia noastră de la început.

Iar fratele cel mic îi răspunse:

— Dar n-am prins nici un peşte cu cârligul tău. Nici nu ştiu unde o fi prin fundul mării.

Celălalt stărui :

— Să mi-l dai neapărat, că trebuie să plec.

Atunci fratele cel mic îşi frânse sabia sa în bucăţele, făuri din ele cinci sute de cârlige pentru undiţă şi le dete fratelui său, rugându-l să le primească. Dar acesta nici nu vru să audă.

Din nou se puse pe muncă trudnică şi bătu cu ciocanul o mie de cârlige de prins peşte. Dar fratele pescar nu primi nici de data asta, zicând:

— Mie să-mi dai cârligul de la undiţa mea, nu altul.

Întristat foarte, vânătorul se aşeză la marginea mării şi plânse amar. Când îl văzu în starea asta, Bătrânul-Înţelept-al-Mării se apropie de el şi îi zise:

”

— Ia spune-mi mie de ce eşti amărât?

Iar el îi povesti de la început cum îi pierduse cârligul de la undiţă şi cum celălalt frate nu voia în ruptul capului altul în loc.

Atunci Bătrânul-Înţelept-al-Mării dură o barcă şi îl pofti în ea, iar el, împingând barca pe mare, îi spuse:

— Uite ce minunată vreme! Du-te şi te plimbă. Lasă-te în voia vântului şi o să întâlneşti un palat zidit numai din scoici de mare. Şi când o să ajungi la poarta palatului, o să dai de un arbore cu coacăze negre crescut deasupra puţului de lângă poartă. Dacă te sui în acest pom, până sus în vârf, atunci fiica Regelui Mării va veni să te vadă şi-ţi va spune ce trebuie să faci.

El făcu precum îi spuse Bătrânul-Înţelept.Lăsă barca să lunece în voia ei şi dădu în scurtă vreme de palatul minunat. Cum sosi, cum se sui în arbore şi aşteptă.

De la o vreme, veniră cu găleţi de aur la fântână sclavele Domniţei Mărgăritar, fiica Regelui Mării. Când se aplecară să scoată apa, văzură o rază luminoasă frângându-se în luciul apei şi când ridicară

ochii în sus, ca să înţeleagă de unde vine lumina, dădură cu ochii de un tânăr frumos, în vârful pomului.

Acesta ceru femeilor să-i dea şi lui puţină apă. Ele îi întinseră o cupă de aur, plină. Das el, fără să guste măcar apa, luă piatra preţioasă care-i atârna la gât, o puse între buze şi o lăsă să cadă în cupa de aur. Piatra se lipi de fundul cupei aşa de tare, încât ele încercară în zadar să o dezlipească. Aşa că fură nevoite să o ducă stăpânei aşa cum era. Când domniţa văzu piatra preţioasă, întrebă pe sclavele sale:

— E cineva la poartă?

Iar ele răspunseră:

— Da, este în pomul de lângă puţ un tânăr foarte frumos, mai frumos şi mai mândru chiar decât regele nostru. Ne-a cerut apă, şi noi i-am dat. Dar el, fără să bea a dat drumul în cupă acestei pietre preţioase.

Domniţa Mărgăritar socotind întâmplarea prea ciudată, se duse ea însăşi acolo şi fu încântată de frumuseţea tânărului, dar înainte de a putea fi bine văzută de el, dispăru şi se duse la tatăl ei să-i spună:

— Tată, în coacăzul de lângă fântână este un bărbat deosebit de chipeş.

Atunci Regele Mării ieşi el însuşi la poartă. Când îl zări în vârful arborelui, el ştiu îndată cine este. De aceea îl rugă să coboare şi să intre în palat, ba îl pofti chiar pe tronul său făcut din piele de focă şi covoare groase de mătase.

Regele Mării dădu un mare ospăţ în cinstea musafirului, la care luă parte şi Domniţa Mărgăritar. Şi fură cu toţii aşa de buni şi binevoitori cu el, iar acesta îndrăgi pe domniţă aşa de tare, încât se însură cu dânsa şi hotărî să locuiască acolo mai departe, vieţuind împreună trei ani de zile.

Într-o noapte, când trecură aceşti trei ani, fratele vânător îşi aduse aminte de casa sa, de ceea ce i se întâmplase, de fratele pescar şi din pricina asta suspină adânc.

Domniţa Mărgăritar fu mişcată şi spuse părintelui ei:

— Tată, vreme de trei ani am fost amândoi atâta de fericiţi. Bărbatul meu nu a avut prilej să fie niciodată supărat şi nu l-am văzut până acum mâhnit. Dar azi-noapte, întâia oară i-am auzit suspinul. Ce poate să însemne asta?

Regele Mării rugă pe ginerele său să-i mărturisească lui pricina întristării şi cauza pentru care venise la palatul său. Acesta povesti ceea ce i se întâmplase cu acel cârlig de undiţă pierdut şi cum se supărase fratele său. Regele mării chemă îndată toţi peştii mării, mari şi mici, şi le vorbi aşa:

— Este vreunul dintre voi care să fi luat cârligul de undiţă pierdut de ginerele meu?

Iar ei răspunseră:

— Peştele Tai se plânge că de la un timp îl doare în gât şi nu poate mânca cum trebuie. Poate că el l-o fi înghiţit

Îndată trimiseră după el să-l cheme, îl cercetară cu îngrijire şi, într-adevăr, găsiră în gâtul său cârligul. Îl scoaseră cu binişorul, îl spălară bine şi-l deteră fratelui mai mic.

Acesta mulţumi din inimă şi spuse regelui că trebuie să se întoarcă acasă ca să-l înapoieze fratelui său.

La plecare, Regele Mării îi mai dărui două pietre preţioase. Una avea puterea să facă să se retragă marea; cealaltă, dimpotrivă, să o umfle. Apoi îi spuse:

— Acuma, întorcându-te acasă, vei da cârligul de undiţă fratelui tău. Şi ai grijă să-ţi sădeşti orezul în vale, dacă fratele tău îl cultivă pe deal; iar dacă îl sădeşte el în vale, tu să-l cultivi pe deal. Si dacă iarăşi va fi rău cu tine, atunci eu o să mişc apele în aşa fel, încât să-ţi folosească numai ţie, iar lui să-i fie lipsă. Atunci ginerele său îl întrebă:

— Dar dacă se va înfuria aşa de tare din cauza asta, încât va voi să mă omoare?

Regele Mării îi răspunse:

— Dacă fratele tău va voi să te ucidă, atunci tu să scoţi piatra preţioasă care face să umfle marea şi aşa, el va fi înghiţit de ea.

— Dar dacă îi va părea rău şi va cere iertare? mai întrebă el.

— Dacă se căieşte, zise Regele Mării, atunci tu să scoţi cealaltă piatră preţioasă, care face apele să se coboare. Valurile îl vor lăsa viu şi nevătămat.

După asta, Regele Mării chemă pe toţi crocodilii şi le zise:

— Ginerele meu vrea să se întoarcă acasă.Care dintre voi poate să-l ducă repede pe spinarea lui?

Un crocodil lung cât toate zilele ieşi în faţa regelui şi zise că poate să-l ducă, ba şi să se întoarcă înapoi, într-o singură zi.

— Du-te, îi zise Regele Mării, şi ai grijă de dânsul să nu i se întâmple nimic.

Fratele mai mic se aşeză pe spinarea crocodilului, îşi luă rămas bun şi plecă. Crocodilul îl duse într-adevăr, într-o singură zi, precum spusese. La despărţire, el scoase pumnalul de la brâu şi îl puse pe gâtul crocodilului, în semn că a sosit cu bine, iar acesta se depărta în grabă să dea de veste Regelui Mării.

Cum ajunse acasă, se duse vesel la fratele său şi îi dădu cârligul. Apoi făcu aşa cum îl povăţuise socrul său, Regele Mării.

De atunci, ca un făcut, fratelui pescar îi mergeau toate treburile rău. În furia sa, socoti că nu poate fi altă pricină decât fratele său, şi voi să-l omoare.

Acesta însă îşi aminti de sfaturile Regelui Mării, scoase repede piatra preţioasă de la gât şi îndată marea se umflă ca mânată de o furtună năprasnică, gata să înece pe fratele pescar.

Când văzu primejdia, acesta înţelese îndată puterea deosebită pe care o avea fratele mai mic, se grăbi să-i spună că-i pare rău de ceea ce a făcut şi îi ceru iertare. Atunci fratele vânător scoase repede cealaltă piatră preţioasă, care făcu îndată ca marea să se retragă gonind valurile înapoi.

După această întâmplare, fratele mai mare înţelegând că nu e de glumă, dădu ascultare celui mai mic, făgăduindu-i să-i fie credincios şi să-l ajute oriunde va fi nevoie. Şi de atunci, la curtea împăratului se joacă un dans care închipuie luptele fratelui cel mare cu valurile, când era să se înece.

Izvorul tinereţii

ÎNTR-O PĂDURE ÎNDEPĂRTATĂ, la margine de sat, trăia odată, demult, tare demult, un om şi femeia lui.

Drept adăpost nu aveau decât o colibă sărăcăcioasă, făcută din crengi de arbori lipite cu lut. Drept mâncare, rădăcini de copac, buruieni şi câte un vânat care le mai cădea şi lor în cale.

Totuşi oamenii erau mulţumiţi cu ce aveau şi nu râvneau la altceva. Erau sănătoşi, erau voioşi, munceau cu drag şi nu le trebuia nimic.

El, ca pădurar, era mai toată ziua plecat după munca lui, iar femeia sa rămânea la colibă să deretice, să facă mâncare şi să mai cârpească vreo cămaşă.

Şi uite aşa, pe nesimţite, trecu multă vreme şi amândoi încărcară mereu o mulţime de ani în spinarea lor, până ce trebui să se înconvoaie bine ca să-i poată purta în cârcă pe toţi.

Cu toată bătrâneţea, moşneagul îşi lua în fiecare dimineaţă securea, spunea babei „la revedere” şi o pornea cu pas domol să mai robotească prin pădure.

Baba rămânea acasă cu gospodăritul, tot vrednică şi veselă ca altădată.

Într-o zi, cum forfotea moşneagul prin pădure, iată că zări un animal ciudat, aşa ca o căpriţă albă. Animalul sări de două ori, pe urmă se opri, întoarse capul spre unchiaş şi îl privi ca şi când l-ar fi chemat.

Bătrânul pădurar se luă după ea, dar când fu la doi paşi, căpriţa năzdrăvană sări iar mai departe, oprindu-se şi privind înapoi. Iar se apropie pădurarul şi din nou se depărtă cu două sărituri, animalul.

Tot urmărind pe căpriţă, moşneagul intră adânc în inima pădurii, până când îi pierdu urma. Ajunse aşa într-un loc unde îşi aducea bine aminte că încă nu-i mai călcase piciorul.

Obosit cum era, căută un izvor ca să-şi potolească setea, gândindu-se la calea lungă de întors acasă. Trecuse de nămiază, şi de bună seamă că baba trebuia să fie tare îngrijorată de întârzierea lui.

Cum căuta aşa, iată că dădu de un izvor pe care nu-l mai văzuse până atunci. Şi vedeţi lucru de mirare, apa era limpede ca cristalul, dar bătând niţel în albastru. Şi era izvorul aşa de frumos şi apa părea aşa de bună şi răcoritoare, că bătrânul pădurar se plecă, luă apă în pumni şi sorbi cu nesaţ.

Cum bău, se văzu în oglinda apei deodată schimbat. Părul lui, din alb ca ninsoarea, se făcuse negru ca pana de corb; faţă lui, de unde era brăzdată de zbârcituri, devenise netedă; şi de unde era slăbit de abia mergea adus de spate, acu' se simţi voinic, forţa îi veni în muşchi, stătu drept, în putere, ca la douăzeci de ani. Pasămite, fără să ştie, moşneagul băuse din izvorul tinereţii şi de aia întinerise aşa de tare.

Mai întâi pădurarul se sperie, crezându-se fermecat de duhurile rele ale pădurii.

În cele din urmă însă înţelese că înadins venise căpriţa albă, ca să-i arate locul cu izvorul tinereţii. Atunci pădurarul o luă vesel spre casă, gândindu-se la ce-o să zică baba când l-o vedea aşa, tânăr şi voinic. Şi de unde la dus îi trebuise atâta vreme, acuma, mânat de picioare sprintene şi tinere, ajunse numaidecât acasă.

Cum îl zări baba, crezu că e un străin şi-l întrebă:

— Nu cumva văzuşi dumneata pe moşul meu prin pădure? Că a plecat de azi-dimineaţă şi uite, cine ştie ce i s-o fi întâmplat, că nu s-a mai întors.

Pădurarul îi răspunse râzând:

— Da' ce, nu mă mai cunoşti, babo? Eu sunt! Moşul tău! Vezi cum am întinerit?

— Baba rămase cu gura căscată. Vocea i-o recunoştea, dar chipul ba. Neîncrezătoare, mai zise:

— Ce vorbeşti, străinule? Cum o să fii tu bărbatul meu?

La care pădurarul se grăbi să o asigure:

— Păi nu sunt eu moşul tău? Nu m-ai petrecut tu, ca-n fiecare zi, azi-dimineaţă, când am plecat la treabă?

Şi îi descrise cu de-amănuntul cum petrecuse ziua în ajun acasă, până ce baba se încredinţă că într-adevăr el era. Apoi pădurarul îi povesti cum îi apăruse căpriţa, cum ea îi arătase calea la izvorul tinereţii, cum băuse şi cum întinerise.

Atunci îi veni poftă babei să se facă tânără şi ea, şi îi spuse:

— Rămâi de păzeşte tu coliba, că mă duc şi eu la izvor să întineresc un pic.

Pădurarul se miră că nu-i venise lui întâi gândul să o îndemne. De aceea se grăbi să o trimeată, asigurând-o că va păzi el căsuţa cât o lipsi.

Baba plecă numaidecât, folosind pentru drum îndreptările bărbatului ei, iar pădurarul, rămas singur, căzu pe gânduri, întâi îi veni să râdă gândindu-se cum i-ar fi stat, el tânăr şi sprinten, iar nevastă-sa o bătrână stafidită şi gârbovă.

Apoi pe buze îi înflori un zâmbet de fericire, închipuindu-şi cum se va întoarce de la izvorul fermecat, o tânără mândră şi voinică, ce viaţă veselă şi uşoară o să ducă de aici înainte ei doi, tineri în plină putere!

Şi cum sta el aşa, se mai luă cu treaba, cu una, cu alta şi nici nu băgă de seamă cum trecu vremea. Când soarele fu aproape de asfinţit, el se miră că baba întârzie cu întorsul, că doară de când plecase, avea timp să se ducă şi să vie de două ori.

Îngrijorat, ieşi în drum de mai multe ori, făcu mâna streaşină la ochi şi privi cu luare-aminte.Baba nu se zărea defel.

Mai aşteptă el ce mai aşteptă şi,văzând că nu mai vine, se gândi că doamne fereşte! să nu i se fi întâmplat ceva rău babei. Închise casa şi o luă repede într-acolo.

Sosi gâfâind la izvor, dar baba nu se vedea. Se uită prin împrejurimi, dar femeia nu era nicăieri. Deznădăjduit, tocmai voia să se întoarcă acasă, când deodată auzi un scâncet de copil ce venea de lângă ierburile mari de lângă izvor.

Se îndreptă repede într-acolo, dădu bălăriile cu îngrijire la o parte şi văzu un copilaş mic, mic de tot, o fetiţă care nu ştia să vorbească, aşa era de mică. Pădurarul nu se putu dumeri cine să fi părăsit un asemenea prunc în inima pădurii.

Şi cum privea copilul, văzu că acesta da din mâini făcându-i semne de deznădejde.

Abia acum băgă de seamă pădurarul că fetiţa e în rochia babei, care îi venea mult prea mare. Deodată înţelese totul: copilaşul nu era altcineva decât femeia lui! Pasămite nu se mulţumise cu câteva sorbituri. Voind să se facă mai tânără decât bărbatul ei, băuse, pesemne, cu lăcomie, prea mult, aşa de mult, încât apa izvorului o făcuse copil de ţâţă.

Bietul pădurar se scărpină în ceafă, a pagubă.

Iată peste ce năpastă căzuse tocmai acum când nădăjduise să înceapă o viaţă nouă, fără necazurile bătrâneţii. În cele din urmă, nefericitul pădurar se aplecă, o luă în braţe, o puse în spinare, aşa cum fac părinţii japonezi ca să poarte pe copiii lor şi se îndreptă încet spre casă, trist şi îngrijorat la gândul că, de aici înainte, va trebui să crească, să îngrijească, şi să fie tatăl aceleia care-i fusese nevastă.

Corabia preţioasă

UANG SIAO n-avea tată şi trăia cu mama sa într-o colibă, lucra la câmp şi strângea surcele ca să trăiască.

Când Uang Siao se ducea la munte după lemne, trebuia să treacă o punte de lemn foarte îngustă. Apa de sub punte era adâncă şi curgea ca un vârtej.

Într-o zi, Uang Siao pornise la munte cu o cobiliţă şi cu o frânghie. Când a ajuns la râu, a văzut cum un moşneag, care trecea puntea, a alunecat şi a căzut în apă. Uang Siao în grabă a pus cobiliţa jos şi frânghia, a sărit în apă şi l-a scos afară. Bătrânul tremura tot şi nu mai putea merge. Uang Siao l-a întrebat unde locuieşte şi l-a dus în cârcă acasă. Bătrânul a scos de sub pat o cutiuţă de lemn, a tras capacul, i-a-arătat înăuntru o corăbioară de hârtie şi i-a spus:

— Tu eşti flăcău curajos şi inimos, acesta este darul pe care ţi-l fac în semn de recunoştinţă pentru că m-ai salvat. În iunie va fi o revărsare mare de ape: satul şi câmpurile vor fi acoperite de valuri. Atunci tu să pui corăbioara pe apă şi să-i spui: „Măreşte-te, măreşte-te repede şi să pluteşti încotro bate vântul ” Ea va scăpa întreaga familie de la nenorocire. Când apa va scădea, să rosteşti: „Scade apa, se vede pământul, micşorează-te repede!” şi ea va fi ca şi mai înainte o corabie de hârtie.

Bătrânul i-a dăruit cutia de lemn lui Uang Siao şi l-a mai sfătuit:

— Orice animal vei întâlni în cale, să-i dai ajutor, numai oamei să nu salvezi.

Uang Siao, cu capul plecat, a luat cutiuţa, a privit-o cu luare-aminte şi ar fi vrut să mai spună ceva,

dar, când a ridicat capul, bătrânul parcă se mistuise. Se afla singur, în picioare, la capătul punţii; în sinea sa era uimit şi a văzut că ţine în mână o cutie vopsită cu lac strălucitor. A rămas o clipă nemişcat, şi-a dat seama că este târziu şi s-a întors cu cobiliţa acasă.

I-a povestit mamei ce s-a întâmplat, iar mama i-a spus:

— Aceasta e o corabie preţioasă, pune-o bine, într-o zi îţi va fi de folos.

Uang Siao a pus-o într-o firidă din perete.

Într-o seară de iunie, nori negri au acoperit cerul, tunete neîntrecute, fulgere şi o ploaie cu stropi cât boabele de soia a căzut. A plouat în şir câteva zile şi câteva nopţi.

Vai, câtă apă! ! În faţa porţii lui Uang era o mare de apă. Se vedea că în curând va pătrunde în casă. Ploaia nu înceta şi apa înainta mereu. Mama şi fiul erau atât de speriaţi, încât se învârteau locului.

Deodată Uang Siao şi-a amintit de corabia preţioasă şi a scos-o din firidă. A desfăcut cutia, a pus corăbioara pe apă şi a zis:

— Măreşte-te, măreşte-te repede şi să pluteşti încotro bâte vântul!

Când a terminat de vorbit, corăbioara s-a mărit, catargul s-a ridicat şi pânza s-a întins.

Cabina corăbiei era mai mare decât casa lui Uang Siao. Băiatul a strâns în grabă toate lucrurile înăuntru. Mama şi fiul s-au urcat în corabie. Apa creştea mereu. Ploaia nu se mai oprea. În curând casa lui Uang a fost acoperită de ape. Corabia înainta pe aripa vântului, mama stătea în cabină, iar Uang din când în când scotea capul să vadă potopul.

Corabia îşi urma drumul. Un şarpe mare se zbătea în apă. Uang Sao l-a salvat în grabă şi l-a luat în corabie. Şarpele a dat din cap către Uang Siao, în semn de mulţumire. Corabia plutea mai departe. Deodată Uang a văzut multe furnici strânse la un loc,

rostogolindu-se în apă, gata-gata să fie luate într-o clipă de val. Uang Siao le-a salvat şi le-a urcat în corabie. Furnica cea mai mare l-a privit pe Uang cu recunoştinţă.

Corabia îşi croia cale mereu. Au dat peste un stup de albine cu aripile ude de ploaie şi care nu mai puteau să ţină piept. Uang le-a salvat şi pe ele şi le-a luat în corabie. Matca a ieşit din stup şi s-a înclinat cu recunoştinţă în faţa lui Uang Siao.

Corabia înainta şi nu departe s-a ridicat dintr-o dată un val şi sub val se vedea un om zbâtându-se, sleit de puteri. Parcă se auzea strigătul: „Ajutor!” Uang Siao, nesocotind vorbele bătrânului, a cârmit corabia într-acolo şi l-a salvat. Când l-a văzut mai bine, şi-a dat seama că este chiar fiul boierului Giang San, din satul învecinat. S-au făcut fraţi de cruce. Giang San era fratele mai mare, iar Uang, fratele mai mic. Când ploaia s-a oprit, norii se împrăştiaseră şi a ieşit soarele, Uang Siao a oprit corabia la poalele muntelui, a dat drumul şarpelui, albinelor şi furnicilor, ca să-şi caute singure hrana. Uang Siao şi Giang San se duceau zilnic după surcele la munte şi găteau pe corabie. După câteva zile apa a scăzut, pământul se ivea pretutindeni şi corabia cobora de cum scădeau apele. S-a oprit la poalele muntelui şi nu mai era nevoie de ea. Uang Siao s-a sfătuit cu Giang San cum să se pregătească ei cat mai bine ca să se întoarcă acasă. Au adunat lucrurile din corabie şi au făcut două legături. Giang San a întrebat:

— Ce se va întâmpla cu corabia noastră?

Uang Siao i-a răspuns:

Aceasta este o corabie năzdrăvană, poate să fie mare sau mică.

S-a dus în faţa bărcii şi a rostit: „Apa scade, pământul se vede, micşorează-te repede!”

Numaidecât corabia a început să se micşoreze; s-a făcut iar corăbioara de hârtie. Uang Siao a luat-o şi a pus-o în cutiuţa de lemn.

Mama împreună cu fiii s-au întors în sat, dar casa le fusese luată de ape. Uang Siao şi Giang San s-au urcat la munte, au doborât câţiva buşteni, au tăiat iarbă de munte şi au clădit o colibă, gândindu-se să aibă un cuib unde să se adăpostească. N-aveau ce să mănânce, trebuind să se mulţumească cu ceea ce găseau în munţi — coaja copacilor, rădăcinile ierburilor. Mama cu fiii se sfătuiau ce să facă. Giang San a întrebat :

— Nu putem dărui corabia împăratului? Curtea ne va da bani, îmbrăcăminte, vom avea ce mânca, ce îmbrăca, unde să locuim şi nu ne vom mai chinui.

Toţi trei s-au gândit că n-au altă ieşire şi s-au hotărât să facă aşa. Atunci Uang Siao a zis:

— Mâine am să pornesc la drum.

Giang San i-a spus:

— Tu eşti tânăr, nu eşti umblat prin lume, mai bine să mă duc eu.

Mama l-a rugat pe Giang San:

— Când vei ajunge acolo, orice vei face, să ne scrii, ca să nu fim prea îngrijoraţi.

Giang San i-a promis:

— Desigur, cum am să vă uit?

Uang Siao împreună cu mama au strâns toate bucatele din casă şi le-au dat lui Giang San pentru drum, iar Uang Siao i-a spus secretul corăbioarei. Giang San a ajuns în capitală şi-a dăruit împăratului corabia preţioasă. Împăratul s-a bucurat foarte mult, l-a făcut pe Giang mare demnitar şi i-a dat de nevastă cea mai frumoasă fată de la curte. I-a construit un castel, i-a dăruit mult aur, argint, bani şi mătăsuri. Atunci Giang a uitat cu desăvârşire pe Uang. Siao şi pe mama lui, care trăiau într-o mizerie cruntă. Se temea doar să nu vină Uang după el, căci, dacă împă-

ratul ar fi aflat că acea corabie preţioasă primită în dar era a lui Uang Siao, s-ar fi terminat cu slujba lui la palat.

După plecarea lui Giang San, Uang Siao şi mama lui abia îşi mai duceau zilele şi trăiau cu speranţa că vor primi o veste de la Giang. Au trecut trei luni de zile şi n-au primit nici o veste, nu mai aveau din ce trăi. Uang se sfătui cu mama sa:

— Mă duc în capitală, în căutarea fratelui meu; dacă rămân acasă tot nu pot înfăptui nimic.

Mama nu avea ce să facă şi l-a lăsat să plece.

Uang, cerşind demâncare, îndurând multe chinuri pe drum, a ajuns până la urmă în capitală.

„Într-o aşezare aşa de mare, unde să-l caut?" se frământa el. A ajuns la uşa unui han. Hangiul, văzând că este un flăcău puternic, s-a gândit că ar fi bine să-l ia ca ajutor şi l-a întrebat:

— Eşti atât de tânăr, de ce nu munceşti? Cum de-ai ajuns să cerşeşti?

— Sunt de la ţară, nu cunosc pe nimeni aici. Ce să fac? a răspuns Uang.

Hangiul, văzând că Uang este foarte sincer, l-a întrebat mai departe:

— Pentru ce ai venit în capitală?

— Am venit să-l caut pe fratele meu mai mare, a răspuns Uang.

— Cine este fratele tău mai mare? Ce face în capitală? l-a cercetat hangiul.

— A venit acum trei luni în capitală, ca să-i dăruiască împăratului o corabie preţioasă, şi se numeşte Giang San.

— O, fratele tău este demnitarul Giang. De câte ori se duce la curte trece pe la această răscruce. Să înnoptezi aici şi mâine dimineaţă o să-l vezi.

— Bine, a spus Uang, bucuros să înnopteze în han.

A doua zi de dimineaţă, într-o litieră mare, verde, de brocart, înconjurată de soldaţi cu săbii strălucitoare şi având în faţă cete de oameni, care ţineau în mâini steaguri de toate culorile, fluturându-le, bătând din tobe şi sunând din goarne, stătea mândru Giang San. Hangiul l-a vestit pe Uang, iar Uang a ieşit în stradă şi a văzut că într-adevăr în litieră se afla Giang San. Nemaiputându-şi stăpâni bucuria, a strigat în grabă:

— Frate! Frate!

Giang a scos atunci capul din litieră şi l-a văzut pe Uang. În sinea sa îl ura: „Iată că a venit sărăntocul!”

A dat imediat ordin oamenilor:

— De unde a răsărit sălbaticul ăsta? Ce îndrăzneală, să iasă în calea mea! Loviţi-l!

Unii au ridicat bâtele, alţii biciul şi toţi s-au înghesuit să-l bată. L-au bătut până i-a crăpat pielea şi a leşinat. A rămas zăcând jos, fără suflare.

Oamenii l-au vestit pe Giang că a murit, el a crezut într-adevăr, şi teama i-a dispărut din inimă. A poruncit oamenilor să-l ridice şi să-l arunce într-un loc pustiu în afara oraşului.

Uang s-a trezit încet, a deschis ochii, a văzut că în jurul lui nu era nimeni decât un şarpe mare, care avea în gură iarba vindecătoare şi-l mângâia pe Uang cu iarba pe tot corpul.

După puţin timp, s-a însănătoşit şi se simţea mai puternic ca înainte. Şarpele i-a vorbit:

— Eşti omul cel bun, care m-ai salvat, am aflat că eşti în nenorocire de aceea am venit să te ajut.

„Câinosul de Giang San, cât se deosebeşte de acest şarpe”, s-a gândit Uang şi, fără să vrea, i-au dat lacrimile.

— Omul meu bun, nu fi trist, rănile ţi s-au vindecat; aceasta este o iarbă care poate alina orice

boală, trebuie doar să te freci cu ea şi ai să te faci bine.

Cum a terminat de vorbit, şarpele i-a dat iarba minunată şi a dispărut ca vântul. Uang Siao a strâns iarba, să salveze cu ea alţi oameni.

Într-o zi, fiica cea mai iubită a împăratului, s-a îmbolnăvit de o boală grea. Nu putea ridica mâinile, nu putea mişca picioarele şi abia mai putea să respire.

Cu toate că a chemat doctori din toate colţurile ţării, nici unul nu i-a aflat leacul.

Împăratul a dat ordin să se pună peste tot înscrisuri galbene: „Cel care o va vindeca pe prinţesă va fi soţul ei; va avea rangul de mare demnitar şi cel mai bun cal de călărit. Dacă va dori aur, va primi aur; dacă va dori argint, va primi argint".

Uang Siao a intrat în oraş. În faţa porţii oraşului a văzut oameni care se înghesuiau să citească porunca împărătească. Uang s-a dus şi el şi, după ce a citit, a desprins înscrisul. Soldatul, care sta de pază, l-a luat pe Uang şi l-a condus la palat. Împăratul l-a întrebat:

— Poţi vindeca pe prinţesă?

Uang a răspuns:

— Da, o pot vindeca.

Împăratul a poruncit să i se dea lui Uang demâncare şi băutură. Fetele din casă l-au condus pe Uang să o vadă pe prinţesă. Uang a scos iarba vindecătoare şi a atins-o cu ea de la cap până la picioare. Mâinile şi picioarele prinţesei au început să se învioreze şi s-a ridicat în capul oaselor ca mai înainte de a fi fost bolnavă. Prinţesa, cu ochii înlăcrimaţi de bucurie, i-a mulţumit salvatorului ei, Uang Siao, şi l-a întrebat:

— Cine te-a trimis pe tine?

Uang i-a povestit ce se întâmplase şi prinţesa l-a iscodit iar:

— Ce scria acolo?

— Celui care te va vindeca i se va îndeplini orice dorinţă.

— Şi ce gânduri ai ? l-a întrebat prinţesa.

— Vreau să te iau de nevastă.

Prinţesa a scos din deget un inel şi i l-a dat lui Uang, ca amintire. Împăratul, pentru a-şi îndeplini făgăduiala, a pregătit totul pentru nuntă. Când a aflat Giang San, s-a făcut foc şi pară, negru la faţă de invidie şi teamă. Se gândea: „Toată lumea a spus că acest flăcău a murit în bătăi. Cum a înviat? Dacă va ajunge soţul prinţesei, ce se va întâmpla cu mine?" Şi-a stors creierii cum să facă să-l ucidă pe Uang. A încruntat din sprâncene şi a ticluit un plan. A poruncit slujitorilor să-i pregătească litiera, a luat multe bucăţi de aur şi s-a dus la paznicul care era cel mai apropiat om de încredere de la curte. I-a dăruit aurul şi acela l-a primit foarte bucuros.

Giang San i-a spus paznicului:

— Uang, de fapt, este un flăcău sărac, care taie surcele. Cum se poate mărita prinţesa cu un asemenea om?

Paznicul a înţeles gândul lui Giang San şi i-a spus:

— Aşa a fost hotărât în înscrisul galben şi nu se poate face altfel.

Giang l-a învăţat atunci:

— Amestecă 20 kg de susan cu 20 kg de târâţe. Spune-i împăratului să-i dea un răgaz jumătate de zi, ca să aleagă susanul de tărâţe, dacă nu-l va alege, atunci să fie pedepsit.

Paznicul a primit aurul de la Giang şi s-a hotărât să-l ajute. A doua zi l-a sfătuit în taină pe împărat şi împăratul l-a ascultat.

A poruncit să pregătească susan şi târâţe şi i le-a dat lui Uang să aleagă susanul de tărâţe.

Uang se gândea: „Cum pot să aleg într-un timp aşa de scurt? Asta înseamnă că mi s-au scurtat zilele".

Nu-i venea deloc să se apuce de treabă şi aştepta cu ochii închişi pedeapsa. Deodată, o furnică s-a urcat pe umărul lui Uang şi i-a şoptit:

— Omule bun, care ne-ai salvat, nu te mai necăji!

Repede s-au adunat multe furnci, care au intrat în tărâţe şi fiecare a ieşit cu câte un bob de susan în gură, pe care l-a pus în grămadă. N-a trecut mult şi tot susanul a fost ales bob curat, luminat. Împăratul a venit chiar el să se încredinţeze şi n-a mai avut nimic de spus.

Giang San, când a aflat, furios a plecat în mare grabă cu multe daruri la paznic şi l-a învăţat altceva: să ia 54 de litiere cu flori asemănătoare, şi pe 53 de fete să le îmbrace şi să le împodobească la fel ca pe prinţesă, să le pună în cele 53 de litiere şi prinţesa să fie printre ele, iar Uang să aleagă. Dacă nu va alege litiera în care stă prinţesa, atunci va fi pedepsit.

Paznicul a primit cererea lui Giang San şi împăratul i-a dat iar ascultare. Au fost pregătite şi litierele şi fetele. Împăratul i-a poruncit lui Uang să aleagă. Uang se gândea că acum nu va mai avea scăpare. Când o albină mare i-a zburat la ureche şi i-a şoptit:

— Omule bun, care ne-ai salvat, nu te necăji.Să alegi litiera care este înconjurată de albine, în ea se află prinţesa.

Cele 54 de litiere cu flori erau pregătite. Uang stătea locului şi prin faţa sa trecură cele 54 de litiere. Dar abia în ultima era prinţesa înconjurată de albine. Uang a pus mâna pe litieră, litiera s-a oprit şi prinţesa a apărut. Împăratul de data asta nu mai avea ce spune. Uang şi prinţesa s-au căsătorit.

Atunci Uang i-a povestit prinţesei nerecunoştinţa lui Giang, cum Giang a venit să-i dăruiască împăratului corabia preţioasă. Prinţesa a cerut împăratului să-i răzbune soţul. Împăratul a încuviinţat şi l-a întrebat pe paznicul cel mai apropiat:

— Ştiai că corabia preţioasă, dăruită de Giang San, era a lui Uang?

Paznicul s-a speriat că împăratul ar şti toate dedesubturile şi i-a povestit împăratului de-a fir-a-păr cum a vrut Giang să-l piardă pe Uang. Atunci împăratul s-a mâniat şi mai tare şi a poruncit călăului să-l ucidă pe Giang. Împăratul l-a făcut mare demnitar pe Uang, dar Uang n-a primit. L-a întrebat ce doreşte şi a răspuns că nu doreşte nimic decât să se întoarcă acasă, să lucreze la câmp şi s-o îngrijească pe mama sa.

Împăratul a trimis oameni în satul lui Uang, ca să-i facă o casă. Uang a cerut în loc de litieră o căruţă trasă de catâri. În ea a urcat-o pe soţie, iar el însuşi era vizitiu şi s-au îndreptat spre satul lui natal.

Bătrâna, de îndată ce a văzut chipul atât de frumos al nurorii — că dintr-o sută nu putea să aleagă una ca ea — s-a bucurat tare.

De atunci Uang sapă pământul, iar soţia sa cea frumoasă şi cinstită a devenit ajutorul său şi duc împreună o viaţă fericită.

Răzbunarea iepurelui

ODINIOARĂ, iepurele şi leul trăiau laolaltă.Cu toate că erau vecini, leul era foarte îngâmfat şi tot timpul se lăuda că e puternic, dispreţuia pe iepure, îl ocăra adesea şi îl speria. Iepurele nu-l mai putea înghiţi şi atunci s-a gândit să se răzbune, zicându-i:

— Am întâlnit undeva un animal la fel ca tine, care mi-a spus: „Dacă este vreun animal mai curajos ca mine, cheamă-l să vină să ne luăm la întrecere, şi dacă nu îndrăzneşte, atunci să mi se supună şi să mă slujească”.

Aceste vorbe ar fi supărat pe oricine. Leul l-a întrebat pe iepure:

— Nu i-ai vorbit despre mine?

Iepurele i-a răspuns:

— Dacă nu-i pomeneam despre tine era mai bine. Mi-a vorbit de sus, a spus multe vorbe urâte şi printre altele că nu te-ar lua nici ca slujitor.

Leul s-a înfuriat şi a întrebat în grabă:

— Unde-l găsesc?

Iepurele l-a dus pe leu dincolo de munte, apoi i-a arătat o fântână adâncă şi i-a zis :

— Acolo este.

Leul a mers la fântână, s-a uitat mânios înăuntru şi deodată a văzut că duşmanul seamănă leit cu el, are ochii holbaţi de furie. Leul a urlat o dată şi duşmanul a urlat asemenea. Leului, de mânie, i s-a ridicat părul măciucă şi duşmanului la fel. Leul îşi rânjea colţii, cu labele îl amenința pe duşman, iar celălalt îl maimuţărea.

Nemaiputându-şi stăpâni mânia, Leul s-a săltat o dată şi a sărit cu toată puterea în fântână.

Şi astfel îngâmfatul a căzut în fântână şi s-a înecat.

CUPRINS

POVESTE POPULARĂ DIN BANAT

Iorgovan, prunc sărac, ajunge împărat.....5

Cenuşotca-Potca.....10

POVESTE ENGLEZĂ

Dick Whittington şi pisica lui.....45

POVESTE JAPONEZĂ

Balaurul cu opt capete.....53

Unchiaşul făcător de minuni.....56

Păţania iepurelui alb.....60

Povestea celor doi fraţi.....63

Izvorul tinereţii.....68

POVESTE POPULARĂ CHINEZĂ

Corabia preţioasă.....72

Răzbunarea
iepurelui.....81